ORSZ. SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

XXVI. évf. 176. sz. 1949. július 30 szombat

ÁRA 60 FILLÉR

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy Zsilinszky utca 1. sz. földszint. (Arany Bika bérház.) Tel: 41-13 (7 mellék állomással). Szerkesztőségi hivatalos órák d. u. 4-11 ig

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) félemelet. Tel: 41-13 (7 mellék állomással.) Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig.

Emelkedő jólét

A dolgozók jólétének kézzelfogható bizonyítékaként az ország valamennyi üdülőjében munkások nyaralnak, ugyanakkor pedig hivatalos statisztikai adatok igazolják, hogy Magyarországon a dolgozók reálkeresete egy év alatt — 1948 májusától ez év májusáig — 15.3 százalékkal emelkedett. Köznapi nyelven ez annyit jelent, hogy idén már májusban 15 százalékkal több élelmiszert, ruhanemüt és más árut vehettünk ugyanannyi pénzért mint tavaly és ma ezt a számot még magasabbra tehetjük, mert május óta piaci árak lényegesen csökkentek és ezzel az életszínvonal, az általános jólét méginkább emelkedett a dolgozók országában. Rendkívüli jelentőségű ez a tény most, amikor a hároméves terv utolsó szakasza előtt állunk, s amikor bizonyos, hogy egy lendületes erőfeszítés az év végéig teljes sikerre viszi a tervet. Már a hároméves terv első évében elértük az utolsó békeév életszínvonalát, most pedig a terv végére messze túlszárnyaljuk azt, s ezzel új, beláthatatlan távlatú fejlődés útján indulunk a jövő elé: az ötéves terv során méginkább a dolgozók javára alakul majd az árak és bérek viszonya.

Minek köszönhetjük a fejlődésnek ezt a kedvező irányát, az életszínvonal gyorsulóütemű emelkedését? Mindenekelőtt annak, hogy a népi demokrácia vezetői a tervgazdálkodásban jelölték ki a munka és a termelés kereteit és ezek a keretek egyre megbízhatóbbnak, egyre szilárdabbaknak bizonyulnak. Döntő tényezőként hatott az életszínvonal emelkedő irányzatára az is, hogy a termelési eszközök a tőkések kezéből végérvényesen a dolgozók birtokába kerültek és most már a nép és csak a nép érdekeit szolgálják. Ezzel függ össze szervesen, hogy a dolgozók magukénak tudják az országot, maguknak dolgoztak újjáépítésén és maguknak dolgoznak most, az újjáépítést befejezve, az új országépítésen. Az életszínvonal emelkedése bizonyítja, hogy a dolgozó magyar nép erejének teljes latbavetésével helytáll az építőmunka a termelés frontján és bizonyítja azt is, hogy ennek a megfeszített munkának gyümölcsét maga a nép aratja le. A dolgozó nép minden rétege kivette részét a munkából s bekapcsolódva az ipari munkásság köréből kiinduló nagyszabású munkaversenyre, a dolgozó parasztság és a haladó értelmiség is a maga posztján hozzájárul ahhoz, hogy a hároméves tervet kitűzött idővel befejezzük, s ma már az új ötéves terv előkészítésén dolgozhassunk.

A jól végzett munka elégedett érzésével tekinthetünk a közelmultra, büszkén és bizalommal a jövőbe. Még csak kezdelén vagyunk az új termés betakarításának máris lelkesítő kép tárul elénk. A felszabadulás óta leggazdagabb aratásunk egyik főtényezője a hároméves terv sikeres befejezésének és biztos alapot vet az újévvel induló ötéves tervnek. Elégedettség és büszke öröm tölthet el minden jószándékú dolgozó magyart, mert a széles néprétegek még sohasem éltek ilyen jólétben és a jövőt illető biztonságban ezen a földön, mint most, alig néhány esztendővel szörnyű háborús elesettségünk után. Az egyre emelkedő reálbérek mellett azt is számításba kell vennünk, hogy a szociális juttatások forintra átszámított értéke a dolgozók keresetének 38 százalékát tenné ki, s ez a munka olyan mértékű megbecsülését jelenti, amelyre valóban csak a szociális igazságokat megvalósító népuralom képes.

Valósággá vált a jelszó, hogy a több és jobb munka könnyebb és jobb életkörülményeket teremt, bizonyos, hogy a dolgozó magyar nép a munkásosztály vezetésével az eddigi úton továbbhaladva, további áldozatos munkával és erőfeszítéssel fokozza az ipari, valamint a mezőgazdasági termelést, mert az ország növekvő gazdasági ereje és a népi tervgazdálkodás sikere felemelkedésünk legbiztosabb záloga.

Fontos rendeleteket fogadott el a minisztertanács

A kormány *Rákosi* Mátyás miniszterelnökhelyettes elnöklésével péntek reggel 9 órakor minisztertanácsot tartott.

A minisztertanács az igazságügyminiszter előterjesztésére rendeletet fogadott el a *népnek a büntető igazságszolgáltatásban való részvételéről szóló törvény életbeléptetéséről.*

A pénzügyminiszter előterjesztésére a minisztertanács rendeletileg *módosította* a külföldi fizetési eszközök és követelések, valamint a külföldi értékpapírok és az *arany forgalmának szabályozását.*

A minisztertanács a népjóléti miniszter előterjesztésére rendeletet fogadott el a *hadigondozás és hadisegélyezés új rendezéséről.*

Az ENSz titkárság jelentése beismeri, hogy a kapitalista világ egyre sulyosbodó válsággal küzd

Manuilszkij nagy beszéde az atomfegyverről
Erősödik a küzdelem az Atlanti-egyezmény ellen Franciaországban

Newyork. (TASzSz.) Az ENSz titkársága nyilvánosságra hozta a világgazdasági helyzetről szóló jelentés második, harmadik és negyedik részét. Ez az okmány sok nagyobb hiányossága ellenére is világosan mutatja a kapitalista rendszer válságának kiéleződését. A jelentés szerint a mult esztendőben az ipari és mezőgazdasági termelés növekedése valamennyi országban meglassult, kivéve a Szovjetúniót és a népi demokráciákat. 1949 eleje pedig a mezőgazdasági termelés erős hanyatlását mutatta valamennyi kapitalista országban.

A jelentés adatai a Szovjetúnió és a keleteurópai országok iparának és mezőgazdaságának rohamos fejlődéséről tanuskodnak. 1948 végét és 1949 elejét az USA-ban a termelés és kivitel csökkentése jellemezte. Az amerikai mezőgazdasági foglalkoztatottak száma az 1948. évihez mérten 1.800.000-rel csökkent. Az amerikai kivitel 1948-ban annak ellenére csökkent, hogy a Marshall-terv keretében kölcsönöket jutattak más országoknak.

A jelentés adatai szerint a latinamerikai országok adatai azt bizonyítják, hogy az amerikai monopoliumok tevékenysége ezeket az országokat súlyos helyzetbe juttatta.

Argentinában és Braziliában jelentősen csökkent a termelés, úgyszintén a többi délamerikai államokban is. A latinamerikai országokban a háború után erősen érezhetővé vált inflációs irányzat a »vállalkozók jövedelmének növekedésére« vezetett, ugyanakkor a dolgozók reálbére csökkent.

A jelentés szerint a közelkeleti és afrikai országokban annak ellenére, hogy a termések nem voltak rosszak a háború után, a mezőgazdasági termékek fejenkénti fogyasztása csökkent s ma világszerte a legalacsonyabb. A jelentésből kitűnik, hogy a külföldi monopoliumok érdeke az említett országok természeti kincseinek haracsoló kizskmányolása és hogy a gyarmati hatalmak fokozzák a kivitelt az afrikai gyarmatokról és gyámsági területekről.

Az európai országok gazdasági helyzetére vonatkozó adatokból kitűnik, hogy az 1949-es év első három hónapjában a Szovjetúniót és a népi demokrácia országait kivéve, az ipari és mezőgazdasági termelés valamennyi európai államban csökkent és a munkanélküliség Nyugateurópa valamennyi országában fokozódott.

A mezőgazdasági termelés nyugateurópai visszaesésével szemben a Szovjetúnió és a népi demokráciák mezőgazdasági és ipari termelése töretlenül fejlődik és 1949 első negyedében a Szovjetúnió össztermelése felülmulta az ötéves tervben előirányzott eredményt. Ugyanakkor a Szovjetúnióban a háború óta állandóan csökkentek a mezőgazdasági és ipari termékek árai, ami a dolgozók reálbérének emelkedésére vezet.

A nyugateurópai országok gazdasági és pénzügyi helyzetének romlását a háború utáni időszakban a külkereskedelem hanyatlása kísérte. A nyugateurópai országok kereskedelmükben főként az USA-tól függenek. 1948-ban bővültek a kereskedelmi kapcsolatok a nyugateurópai országok és a Szovjetúnió, illetve a keleteurópai országok között. Ennek az a magyarázata, hogy a Szovjetúnióban és a keleteurópai országokban az árak előnyösebbek az amerikai áraknál.

A jelentés adatai bizonyítják, hogy az amerikai monopóliumok az angolokat kiszorítják a világpiacról. Az amerikai áru az angol termékeket még Ujszelandban, Kanadában és Afrikában is háttérbe szorítják, nem is beszélve Latinamerikáról.

AZ ATOMKÉRDÉSSEL

foglalkozott *Manuilszkij*, az Ukrán Szovjet Köztársaság kiküldötte a Biztonsági Tanács ülésén mondott nagy beszédében. Manuilszkij kijelentette, hogy míg az atomfegyver megtiltására és a fegyverkezés csökkentésére vonatkozó szovjet javaslatokat egyesek véka alá igyekeznek rejteni, ugyanakkor katonai természetű felvilágosításokat követelnek. Az adatgyüjtés ilyen körülmények között nem *a fegyverkezés csökkentésére irányuló rendszabály, hanem az amerikai hirszerző szolgálat szükségleteinek kielégítése.*

Manuilszkij kijelentette, hogy akik az atombomba megtiltásáról és a fegyverkezés csökkentéséről szóló szovjet javaslat megvalósításának útjában álló állítólagos leküzdhetetlen akadályokról beszélnek, elfelejtik, hogy ezeket az akadályokat ép ők halmozták fel mesterségesen és ép tőlük függ ezeknek az akadályoknak az eltávolítása. Egy francia javaslat szerzői — mondotta Manuilszkij — adatok szolgáltatását kívánják a fegyverzet minden fajtájáról kivéve egyet, az *atomfegyvert*, a legtámadóbb jellegű fegyvert, a tömeggyilkolás fegyverét. Azonban sem a javaslat szerzői, sem azok, akik mögöttük állanak, nem készülnek sem az atomfegyver betiltására, sem arra, hogy az atomenergia előállítását ellenőrzés alá helyezzék, illetőleg, hogy *a Biztonsági Tanács* öt állandó tagjának haderejét egyharmadával csökkentsék.

A francia javaslat szerzői felügyeleti szervet akarnak létesíteni azzal a céllal, hogy a helyszínen felülvizsgáljon minden adatot, okmányt és irattárt. Manuilszkij felvetette a kérdést, *milyen biztosítékok állanak rendelkezésre* arra vonatkozólag, hogy az ily módon szerzett *adatokat nem kémkedési célokra fogják felhasználni.* Ha azt állítják, hogy a szovjet javaslat megvalósításához *a nemzetközi bizalom légkörére* van szükség, akkor a katonai adatszolgáltatásról szóló francia javaslat megvalósításához még inkább meg kell teremteni a nemzetközi bizalomnak ezt a légkörét. A francia javaslat azonban nem a bizalom fokozására, hanem ellenkezőleg, *az államok egymásközti bizalmatlanságának növelésére vezet.* A francia javaslat szerzői kihagyják számításukból az ENSz legfontosabb határozatait, meg az atomfegyver megtiltásáról és az atomerő ellenőrzéséről szóló határozatokat is.

MAC MACHON, AZ ATOMKÉRDÉS FEJLEMÉNYEIRŐL

Washington (TASzSz): Mac Machon szenátor a kongresszus egyesített atomerőbizottságának elnöke az amerikai kormány magasrangú képviselőivel folytatott titkos tárgyalások után közölte, hogy a kormány előzetes tárgyalásokat szándékszik folytatni Angliával és Kanadával az atomerőkérdéssel kapcsolatban, de nincs szándékában semmiféle megállapodást kötni, vagy a fennálló megállapodásokat módosítani, amíg a kongresszus egyesített bizottságával meg nem vitatja az egész problémát. Sajtójelentések szerint Anglia és Kanada követeli, hogy Amerika adja át nekik az atombombagyártásra vonatkozó titkokat.

KÉRLELHETETLEN HARC AZ ATLANTI EGYEZMÉNY ELLEN

Páris: A francia kommunista párt politikai bizottságának közleménye hangsúlyozza, hogy a blumista szo-

HIRDETÉSEK FELVÉTELE: reggel 8-tól este 7-ig

cialistáktól a fasisztákig terjedő reakciós nemzetgyülési többség határozata ellenére az Atlanti egyezményt nem lehet a nép jóváhagyása nélkül a gyakorlatba átültetni. Ezért felhívja a dolgozókat, vezessenek kérlelhetetlen harcot a bűnös szerződés ellen, amely a háborús gyujtogatók legfontosabb fegyvere.

MEXIKÓ VÁROSÁBAN

szeptember 5-én ül össze az egész amerikai szárazföld első közös békevédelmi kongresszusa, amelynek összehívása mellett foglalt állást a többi között Henry Wallace, Thomas Mann, Dubois történelemhű és sok más közéleti személyiség. A kongresszus szervezői felhívást bocsátottak ki, amelyben hangsúlyozzák, hogy Amerika népei nem nézhetik közönnyel azoknak a mesterkedéseit, akik hasznot akarnak húzni egy újabb világháborúból.

A GÖRÖG DEMOKRATIKUS HADSEREG

főparancsnoksága jelenti, hogy az ellenség a Grammoszi arcvonalon támadást indított Migadica—Guszterica elfoglalására. A támadást visszaverték, a monarchofasiszták súlyos veszteségeket szenvedtek, fejvesztetten menekültek.

A demokratikus hadsereg hetedik hadosztálya Kelet-Macedóniában Peremaszti helységnél támadást indított, amelynek során egész sor megerősített állást megsemmisített.

A DÁN SAJTÓ

jelentése szerint az Egyesült Államok haditengerészetének vezetői tervbe vették, hogy kiszélesítik a grönlandi amerikai katonai támaszpontot. A Landog Folk ezzel kapcsolatban rámutat, hogy a dán hatóságokat még nem értesítették arról, hogy az amerikaiak milyen intézkedéseket szándékoznak végrehajtani Grönlandon.

Grönland — írja a Szovjet TI munkatársa — *a világ legnagyobb szigete, amelyen* hatalmas réz, vasérc és szénmezőket tártak fel. Az amerikai nagytőkések figyelmét mindez már régen magára vonta. Az amerikaiak a második világháborút megelőző időkben kezdték meg behatolásukat a szigetre.

Grönland fontos helyet foglal el az Egyesült Államok vezető köreinek támadó szellemű terveiben. Grönlandot hatalmas katonai támaszponttá akarják kialakitani, ahonnan az új világuralomra török fenyegethetnék a Szovjetúniót és a népi demokráciákat. Az amerikai vezetők úgy tekintenek Grönland katonai támaszponttá való átalakitására, mint az USA világuralma felé vezető út egyik szakaszára.

Mint ismeretes, az USA 1939 áprilisban tette partra Grönlandban csapatait azzal az indokolással, hogy a szigetet a hitleri Németország elözönléssel fenyegeti. Azóta a hitlerista Németország szétzúzásának napjától több mint 4 év telt el. Az Egyesült Államok azonban nemesak hogy nem vonta vissza csapatait, hanem azzal foglalkozik, hogyan gyakoroljon nyomást Dániára, hogy megvásárolja, vagy bérbe vegye Grönlandot.

Az amerikai imperialisták Grönlandot végleges hídfőjükké építik ki katonai kalandorterveik végrehajtására. A névlegesen a dán koronához tartozó Grönlandot gyarmatukká süllyesztik, ahogy a dán kommunista párt sajtója írja »amíg az amerikaiak Grönlandon vannak, nem beszélhetünk a dán szuverénitás megőrzéséről« — állapítja meg a Szovjet TI munkatársa. (MTI)

A munkás-parasztszövetség jegyében teljesítjük a terménybegyüjtést

Dolgozó parasztságunk nagy lendülettel versenyez a dolgozók kenyerének biztosításáért

A terménybegyüjtési verseny egyre nagyobb arányokat ölt. A dolgozó parasztok az MDP-hez, Rákosi Mátyáshoz és a DÉFOSz központjához intézett levelek és táviratok százaiban jelentik be csatlakozásukat a versenyhez.

Dévaványa község kis- és középparasztsága őszinte szeretettel üdvözli népünk nagy vezérét, Rákosi Mátyást — írják táviratukban a dévaványaiak. — Igérjük, hogy a terménybegyüjtés során a kötelező beadáson felül 80 százalékos túlteljesítéssel mutatunk példát az ország parasztságának. Örömmel teljesítjük kötelességünket és a jövő nézve igérjük, hogy a szövetkezeti kollektiv gazdálkodás tovább fejlesztésével a mezőgazdasági termelés végzendő munkáival a legmesszebbmenőkig támogatjuk szocialista államunk felépítését és Rákosi Mátyás országépítő hatalmas munkáját.

Szilágyi Károly karcagi 18 holdas középparaszt Rákosi Mátyás-hoz írt levelében tesz igéretet, hogy a beadandó búzát a gépalól egyenesen a gyüjtőhelyre szállítja és a fennmaradó feleslegből C. vételi jegyre annyit ajánl fel, hogy **legalább 200 százalékig tesz eleget** kötelezettségének.

Nagyvázsony község dolgozó parasztjai vállalták, hogy szeptember 1-re 130 százalékban tesznek eleget beadási kötelezettségüknek.

Borsod megye dolgozó parasztsága is terménybegyüjtési versenyre hívta ki Hajdú megye dolgozó parasztjait. A terménybegyüjtést a munkás-parasztszövetség jegyében teljesítjük és a versenypontok maradéktalan végrehajtásával bebizonyítjuk a DÉFOSz erejét — mondja a verseny kihívás.

Macsalag község dolgozó parasztjai 180 százalékos teljesítést vállaltak, míg a **bősárkányiak** 150 százalékig teljesítik a begyüjtést.

Ma kezdődik Debrecenben a Petőfi ünnepség

A MINSz rendezésében már ma, szombaton kezdődik a Petőfi ünnepség. **Este fél hét órakor gyülekezik az ifjúsági küldöttség, számszerint kb. hatszázan a Tóthfalussy téren ahonnan hét órakor zenés, zászlós felvonulást rendeznek a Batthyány utcai Petőfi emléktábla megkoszorúzására.** Emlékbeszédet mond dr **Asztalos** Sándor kultúrtanácsnok. Innen a menet a Református Kollégiumban elhelyezett Petőfi szoborhoz vonul, ahol az ünnepi beszédet a vagongyári SzIT egyik tagja tartja. A műsort szavalatok, énekszámok teszik színesebbé.

A főünnepség a vasárnap reggeli zenésébresztővel veszi kezdetét. Az ünnepély ifjúsági résztvevői ugyancsak a Tóthfalussy téren, a pártok tömegszervezetek küldöttei pedig a Petőfi téren gyülekeznek 9 órakor. Az ifjúság csoportja fél 10 órakor indul el s miután megkoszorúzzák a szovjet emlékművet, a Petőfi téren egyesülnek a felnőttek csoportjával. Itt az ünnepély kezdetére fog befutni Egyek felől az ifjúsági csillag stafétája, amely elsőnek helyezi el koszorúját a Petőfi szobornál. A koszorúzások után beszéd hangzik el a Magyar Dolgozók Pártja megyebizottsága, a Világifjúsági Találkozó küldötte és a Magyar Ifjúság Népi Szövetsége debreceni titkársága részéről. Ezután „A tizenkilencedik század költői" című Petőfi verset szavalja a SzIT egyik tagja.

Délután a nagyerdei Stadionban sportműsort rendez a MINSz A gyülekező fél 3 órakor lesz az Állami Kórház előtt. Négy órakor megkezdődik az ifjúság felvonulása a Stadionba. Itt a Himnusz után rövid megemlékezés Petőfiről. A sportolók felvonulása után kezdetét veszi a labdarugó mérkőzés. Féliőben kerül lebonyolításra az 5x100-as női stafeta. Az egyik legérdekesebb sportszám kétségtelenül az agyaggalamblövészet lesz, amelyen résztvesz Lumnitzer Sándor Románia többszörös céllövő világbajnoka is. Az ezt követő népi táncszám után atlétikai számok következnek, az MHK próbálkozáson felső fokozatot elért SzIT-esek és a diákolimpikonok részvételével.

Ezután ismét olyan műsorszám következik, amelyet a debreceni közönség kevésbbé ismer: solymászat. Majd újabb szavalat után egyidőben a pálya három különböző pontján három érdekes sportszámban gyönyörködhet a közönség: vívásban, modellezésben és kerékpárversenyben. A sportműsor utolsó számaiként zsinór-, röpés kézilabda és asztalitenisz bemutatók lesznek.

Befejezésül a felvonuló diákolimpikonok előtt Törös Károly megyei sportfelügyelő méltatja a diákolimpia és a VIT jelentőségét, majd az olimpia keretében első helyezést elért olimpikonoknak kiosztja az érmeket.

Az egésznapos Petőfi ünnepség az Internationálé hangjaival ér véget.

Petőfi emlékünnepély a honvédségnél

A honvédség debreceni alakulatai ma délután 6 órai kezdettel a 4. ker. parancsnokság dísztermében Petőfi-emlékünnepélyt rendeznek.

Műsor: Méhul: Köztársaság dala. Énekli a honvédség vegyeskara. Megnyitó beszédet mond Torda Antal ht. százados. Drága föld... (Dunajevszkijtől) Énekli a honvédség vegyeskara. **Petőfi a fekete-sárga hadseregben** címen előadást tart Vajda László. Előadás közben szavalnak: Katona élet (Petőfitől) szavalja Láposi Géza tizedes, Nézek, nézek kifelé (Petőfitől) Szavalja Szalontai József. Katona vagyok én (Petőfitől) Szavalja Horváth Lajos őrmester. Bárdos Lajos: Ember a gátra... Énekli a honvédség vegyeskara. **Petőfi és a honvédség nemesi tisztjei** címen előadást tart: dr Juhász Géza egyetemi tanár. Előadás közben szavalnak: Tiszteljétek a közkatonákat (Petőfitől). Szavalja Kümmel János szakaszvezető. Honvéd dalok: A jó lovas... Gábor Áron... Énekli a honvédség vegyeskara. **Petőfi a szabadságharcos** címen előadást tart: Komjáthy István tanár. Előadás közben: Csatadal (Petőfitől). Szavalja: Mester Gábor hdgy. A honvéd (Petőfitől). Szavalja Tompa József. Egy gondolat bánt engemet... (Petőfitől). Szavalja Nagy Ferenc ht. fhdgy. Az énekkart vezényli Orosz István énektanár karnagy. Konfrál: Keszthelyi Gyula uht örm. a 4. ker. pság kultúrfelelőse.

—::o::—

— **Húsz évvel ezelőtt, 1929 július 30-án halt meg Gögös Ignác,** a Kommunisták Magyarországi Pártja titkársági tagja. Rákosi Mátyással együtt került a vészbíróság elé és a tárgyalás végén 1926 július 31-én az utolsó szó jogán is a kommunisták igazságát hirdette. 1929 májusában szabadult a börtönből. Magas lázzal szállították haza és többé már nem kelt fel ágyából.

Mindent elkövetünk, hogy barátságunkat elmélyítsük a csehszlovák néppel

Farkas Mihály honvédelmi miniszter átnyujtotta a kitüntetéseket a Magyarországon tartózkodó csehszlovák partizánoknak

Pénteken a miniszterelnökségen *Farkas* Mihály vezérezredes, honvédelmi miniszter, *Losonczy* Géza miniszterelnökségi államtitkár, *Görgényi* Dániel és *Szabó* István vezérőrnagyok társaságában fogadta a Magyarországon tartózkodó csehszlovák partizánküldöttséget és átnyujtotta nekik a magyar köztársaság magas kitüntetéseit. Ez alkalommal *Farkas* Mihály üdvözölte a küldöttséget.

— Az átnyujtott kitüntetésekkel elismerésünket fejezzük ki azzal a harccal szemben, amelyet a csehszlovák munkásosztály és dolgozó nép a nagy szocialista Szovjetúnió oldalán a német fasizmus ellen vívott. Természetes azonban, hogy a kitüntetések nemcsak a mult érdemeinek szólnak. Örömmel nyujtjuk át népköztársaságunk kitüntetéseit, mert tudjuk, hogy a Csehszlovák Partizán Szövetségnek komoly érdemei vannak a magyar és csehszlovák nép barátságának kialakításában — mondotta. — Ezt a már most kialakult barátságot és szövetséget tovább erősíteni és megbonthatatlanná tenni mindannyiunk feladata és kötelessége.

— Tapasztalhatták nálunk, hogy dolgozó népünk a leninisztálini proletár internacionalizmus szellemében nevelődik, láthatták, hogy új Magyarország épül, amely a szocializmus irányában halad.

— Mi hisszük, hogy amikor hazájukba visszatérnek, még erőteljesebb harcosai lesznek a magyar-csehszlovák barátságnak. Mi is mindent el fogunk követni, hogy a cseh és szlovák néppel barátságunkat elmélyítsük, mert tudjuk, hogy ezzel a békét, országaink függetlenségének biztosítását és a szocializmus győzelmének ügyét szolgáljuk.

— Befejezésül engedjék meg kihangsúlyozni azt, hogy népeink között a barátság és szövetség csak akkor lesz igazán megdönthetetlen, ha az széttéphetetlen szálakkal összefonódik a Szovjetúnió és nagy tanitómesterünk, Sztálin iránti szeretettel és hűséggel.

Az üdvözlésre *Jozef Kout* válaszolt:

— A kitüntetés, amit most kaptunk, legnagyobb elismerése a csehszlovák partizánmozgalomnak — mondotta. — Hazánkba visszatérve ismertetjük magyarországi tapasztalatainkat, a magyar újjáépítés hatalmas ütemét és harcosai leszünk a két nép barátságának.

— Hogy ez a szoros barátság lehetővé vált, azt a Szovjetúniónak és legyőzhetetlen hadseregének, zseniális tanítójának és vezetőjének: Sztálinnak köszönhetjük. A mi sikereink csak úgy valósulhattak meg, hogy mindkét országban az újjáépítést, az államot, a munkásosztályt, a Kommunista Párt, Rákosi Mátyás és Gottwald vezeti. Nap mint nap meggyőződtünk ittlétünk alatt Rákosi Mátyás mondásáról, hogy Magyarország nem rés, hanem erős bástya a béke frontján.

Ezután a csehszlovák küldöttség adta át ajándékait Farkas Mihály honvédelmi miniszternek, aki hosszasan és szívélyesen elbeszélgetett a küldöttség tagjaival.

Győzött az olasz építőipari sztrájk

Az olasz építőipari munkásoknak az egész országra kiterjedő sztrájkja pénteken a munkások győzelmével ért véget. Az építőipari vállalkozók kénytelenek voltak elfogadni a munkások feltételeit. (MTI)

Magyar küldöttség érkezett Bukarestbe

Román küldöttség indult Budapestre a két ország fővárosában rendezendő Petőfi ünnepélyekre

Bukarest: Az a magyar küldöttség, amely a Bukarestben és Segesvárott rendezendő Petőfi ünnepségeken Magyarországot képviseli, csütörtök este Bukarestbe érkezett. Az érkező küldöttséget ünnepélyesen fogadták.

Bukarestből elutazott a román küldöttség, amely a Budapesten rendezendő ünnepségeken a román népköztársaságot képviseli.

MOZIK mai műsora:

APOLLO

nyári szünetet tart.

VIGSZINHAZ

5—7—9 órakor:

2 órás viharos kacagás!

Fordulatos, ötletes, zenés cseh vígjáték

A PAPA BOGARAS

METEOR

Előadás: 4, 6, 8 órakor

UJ MAGYAR FILM!

Vidám játék egy csomó naplopóról:

A DISZMAGYAR

Benkő Gyula — Bánky Zsuzsa

Száz évvel ezelőtt Csobisev orosz tudós találta fel a számológépet

Moszkvában most nyilt meg a szovjet gyártmányú számológépek kiállítása. A kiállításon bemutatott múzeumi értékü számológépek és okmányok bizonyítják, hogy a nagyobb számsorok összeadására és kivonására szolgáló készülékeket több mint száz évvel ezelőtt Oroszországban találták fel. Csobisov nagy orosz matematikus 1828-ban találta fel az első számológépet és kutatásai nagymértékben hozzájárultak a számolás gépesítésének fejlesztéséhez.

Csobisov eredeti számológépét Odner orosz mechanikus 70 évvel ezelőtt tökéletesítette és Pétervárott (a mai Leningrádban) megalapította a világ első számológépgyárát. Valamennyi modern számológép Csobisov és Odner szerkesztési elvein alapszik.

A kiállítás bemutatja ezenkívül az orosz tudománynak a számolás gépesítése terén eddig elért eredményeit.

Petőfi nem alkuszik...

Az alábbiakban néhány szemelvényt ragadunk ki Ady: „Petőfi nem alkuszik" című cikkéből, mely 1910-ben a „Renaissance"-ban jelent meg és amely teljes terjedelmében megtalálható a „Jóslások Magyarországról" című könyvben, mely az Ady-tanulmányok és cikkek összegyűjtött kiadása.

Hajh, Uram-Istenem, öreg ember vagyok én már s az öregségembe nem igen sikerült sokat átlopnom a fiatalságomból. Hanem a forradalmat ma is olyan bolondosan szeretem, mint valamikor régen és **Petőfi** Sándort még jobban . . .

Szeretett és szégyeljétek magatokat halottak, élők, falánk senkik, kik írtatok Petőfiről eddig, de szeretni értékelni igazán még nem tudtátok. Nem csodálom. **Jókai** is akkor szeretett bele, amikor már nem volt az újában s nem kellett félni tőle. Még kevésbbé csodálom, hogy a **Herczeg** Ferenc féle szófos eszű kisképzeletű svábok csak szavalni tudtak róla, de rosszul. Hogy érthetnék a mai (az akkori 1910-es: szerk.) Hiadorok, hogy vallakinek egyszerre nyolcvanezer súlyos és semmi nagy és kicsi érzésből harsogjon ki a lelke.

Ma hallotta, hogy Lajos **Fülöpöt** elkergették, ma tört el a veszprémi rossz utakon a bérelt parasztszekér tengelye. Ma jutott eszébe, hogy ódákat ír györyörüséges mágnáshölgyekről, akiket a bakájuk hamarabb ölelhet meg, mint ő és közben **Tacitust** olvassa. És arra gondol, mit fog csinálni Pesten, forradalmat-e vagy csak forradalmi irodalmat?

Csak elöször hangzik örültül és furcsán, de igaz: A Petőfi Sándor országa valóságosabb ország volt a mainál. A mai Magyarország egy bátortalan nagyobb arányú, de összevissza káosz. Akkor volt egy megállapodott Magyarország. És hozzátehetjük olyan jól, hogy 400 évvel kullogott a haladás nyomában. 1848-ban jött el a nagy alkalom. Ha akkor egészen megcsináljuk azt, amit akkor harmadrészben csináltak s amiből azóta is vissza-vissza csipegetiek, nem itt tartanánk. Az a lekicsinyelt ifjú ember, az a Petőfi Sándor „népköltő" tízmillió embernél tisztábban látott, jobban látott. Mert Petőfi nagy századok számára volt bölcs, nem úgy mint a polgári lény, aki arról nevezetes éppen, hogy a saját élete határai közöit mozog.

Csinálhatott volna Petőfi nyolcvanszor újabbat a poézisben, ha a Parnasszust el nem hagyja, vele nem történik annyi baj. De Petőfi sokszor rossz rímeivel az akkori Magyarország legkényelmesebb uraira lövöldözött. Nagyon utálta a mágnásokat. Egyformán utálta őket, de észrevette, hogy a falusi kurák legwerbőcziesebb népe — kicsi kivétellel — talán még hitványabb és ártalmasabb az akkor úgynevezett arisztokratáknál. Petőfi volt az első, aki észrevette, hogy a lecsüggedt koldus nemesség és az eleven pórság között kell jönniük az új vezető magyaroknak. Meg tudta érezni az új osztály hivatottságát a kialakuló uj magyar társadalomban, de eleve elálkoztatta a leendő hazug nacionalista **Rákosi** Jenőket. Ez a fajta már jelentkezett a Petőfi idejében is s hogyne gyülölte volna őket Petőfi, aki mindené volt, az egész élete, minden emberé s az egész világé.

. . . És mégis igaza volt, amikor a gyülöletével a magas platánok tetején járt: a mágnás és a nagy pap mostanig megmaradt. **Deák** óvakodott tőlük, **Tisza** Kálmán felhasználta őket, **Tisza** István szövetkezett velük. Hajh, Petőfi de jól érezte hol a bitangság, hiszen az úgynevezett, sőt hamis nevű gentry ma már csak kasznár, szolgája a főúri és főpapi nagybirtoknak. Van elevenebb s európaibb kicsi hányada is, de a nagyobb része a Petőfi „Magyar nemes"-e. Ez kicsit angolruhásabb, de ugyanaz.

Nyomorult közjogi helyzetünk szerint nem az ipari munkásság a legerösebb fegyvertársunk mint kéne, hanem a földhöz ragaszkodó paraszt. Petőfi nem alkudott, Petőfi nem alkuszik s Petőfi a forradalomé volt. Nem a szabadság kell nekünk, romantikus, szilaj pusztai szabadság, de az a szabadság, amelyet Petőfi csak sejtett. Úmi, vágni, fiatalságot teremteni, ez öregségével dicsekvő országban: „Az én kardom nem fúzfa . . .", „a lobogómmal még találkoztok . . ." ezt mondta Petőfi.

Szilveszter ő, az Apostol meg nem békíthető, örökösen lázas olykor örjöngő Szilvesztere, akinél a cél a forradalom. Petőfi azt hitte, hogy az ő kis sötét Magyarországán végig csinálhatja Franciaország minden világrengető megmozdulását. Két-három forradalom eseményét és tanulságát akarta ráhúzni arra a kis országra, ahol a belső ellenség nem is akart forradalmat. A jakobinus vezér szerepét játszotta Pesten Petőfi...

Most halála százéves évfordulóján látjuk kibontakozni teljes nagyságában. Petőfit a meg nem alkuvó forradalmárt, a **népért** harcoló Petőfit s forradalmiságának ezernyi arcát, amit a mult rendszer elnyomó urai titkolni igyekeztek. Száz év távlatából tisztán ragyog felénk szelleme s hangját halljuk tömegeink között: Petőfi nem alkuszik . . .

Petőfi az orosz nép szivében

1849 július 30-án — egy nappal azelőtt, hogy Petőfi hősi halált halt a segesvári csatasikon — Moszkvában halálraitélték és kivégezték Gusztev orosz örnagyot és néhány tisztitársát, akik megtagadták a cár parancsát, hogy a forradalmi Magyarország ellen harcoljanak. Ezek a szabadságszerető bátor orosz tisztek akkor még aligha ismerték a nagy magyar költő verseit, de szivükben érezhették és tudták is: mit jelent az, ha egy nép felkél zsarnokai ellen és szabadságáért kész megküzdeni a harc mezején.

Alig hogy elviharoztak a 48—49-es magyar forradalom eseményei, orosz irodalom haladószellemű irói egymásután felfigyeltek Petőfi verseire. Az első fordítások azonban csak 1872-ben jelenhettek meg a „Gyelo" (Alkotás) című orosz lapban, köztük a „Kutyák dala" és a „Farkasok dala". Ezt a két Petőfi-verset fordították le legtöbbször a régi Oroszországban mindegyiknek legalább tíz orosz fordítása van. Legutóbb a nagy szovjet centenáris Petőfi kiadványban jelentek meg.

PETOFIÉRT KÉNYSZERMUNKA

A „Gyelo" később is számos Petőfi-verset közölt, fel-felbukkannak Petőfi versei más orosz folyóiratokban is, de nagyobb számban csak egy 1897-es antológiában, amely a magyar költészet fejlődését mutatta be az orosz olvasóknak. Természetesen a cári időkben nem lehetett teljes egészében bemutatni a forradalmár Petőfit Mihájlov, a XIX. század hatvanas évei nek forradalmi orosz költője és műfordítója, akit a cári önkényuralom kényszermunkára ítélt és számüzetésben fejezte be életét, számos Petőfi-fordítást tett közzé 1873 ban megjelent kötetében. Ezek között szerepelnek „Az őrült", a „Csárda romja", „Csavargók" és más jellegzetes versei. Bjejednyikov a kitűnő orosz költő lefordította a „Felhők" című és néhány más költeményt. 1896-ban Nevics gyüjteményében szintén megjelent néhány vers: „A gólya" „Szeptember végén", „Búcsú", „Ambrus gazda" és még sok más.

LETÉPJÜK A NÉMET ZÁSZLOT

A forradalom nagy magyar költőjét azonban az orosz nép a maga hüségében csak a Nagy Októberi Forradalom után ismerte meg. A Szovjetúnióban először Lunacsearszkij adta ki Petőfi fordításainak gyüjteményét 1925-ben. Ugyanebben az évben Zajaickij költői antológiájában is szerepelnek Petőfi gyönyörü versei köztük tizenhat legjobb politikai költeménye A következő években számos orosznyelvű világirodalmi antológia jelent meg az Állami Irodalmi Kiadónál. A kötet címe: „Letépjük a német zászlót". Ez a kötet Petőfi németellenes, magyar függetlenségi verseit tartalmazza. A fordítók között volt a legnagyobb szovjet költők egyike Nyikoláj Tyihonov is. A Honvédő Háború küszöbén jelent meg pervomajszkij Petőfi fordításainak gyüjteménye ukrán nyelven.

1946-ban adták ki Petőfi válogatott versei kis kötetét a Pravda kiadásában. Ehhez a gyüjteményhez Hidas Antal moszkvai magyar költő irt először. S végül a mult évben a szabadságharc százéves fordulója alkalmából megjelenik Petőfi verseinek és prózájának válogatott gyüjteménye, egy hatalmas 488 oldalos kötet, amely 191 verset tartalmaz. Ez a könyv már teljes hüséggel mutatja meg az orosz népnek a forradalmár Petőfi alakját Népszerüségére jellemző, hogy a könyv teljesen elfogyott, most készül a második kiadás s teljesen uj kiadásban lát napvilágot a „János vitéz" is. Ez a rövid felsorolás is bizonyítja, hogy az orosz nép már a multban is mélyen érdeklődött Petőfi költészete iránt, de csak a szocialista forradalom után jött el az ideje annak: hogy közelebbről is megismerhesse a magyar szabadságharc nagy költőjét. Az egész szoviet nép ma velünk együtt ünnepli a világszabadság nagy magyar költőjének emlékét.

— **A toto nyereményt készpénzben kapod meg, abból a nyeremény illetéken kivül semmiféle más levonás nincs.**

Petőfi Sándor halála

Irta: LEONID PJERVOMAJSZKIJ

Dalolva sok század vonul,
A föld vad vágtatástól reszket,
Tiporja a kozák vadul
Magyarhont — ezt a vérző testet

A főnemesség áruló;
Eladja a hazát a népet.
. . .A vész elé kitáruló
Kebellel, im, a költő lépett.

Elhullt. Holtteste még meleg,
Fölötte jó a szolgaság,
A trombiták örvendenek·
Felhők nyögik szuronyok vasát.

De ott, hol bő vér öntözött
Szabadság-magként meddő földet,
A réten, friss hullák között
Meg nem találták ott a költőt.

S a nép se' nyugodott bele:
Dalát dalolták és azt hitték,
Hogy zord Szibéria tele
Hull rá, mert jég-börtönbe vitték.

S hogy ott, hol az ólom s a hó
Az életet harccá avatják,
Készül a végső induló;
A győzelmes világszabadság.

Petőfi Sándor naplójából

Pest, április 19. 1848.

Republicanus vagyok lelkestül, testestül, az voltam, mióta eszmélek, az leszek végső lehelletemig. Ezen tántoríthatatlanságom, mely soha egy pillanatig sem rendült meg az adta ifjú kezembe a koldusbotot mit évekig hordoztam, s ez adja most férfikezembe az önbecsüles pálmáját. Azon időben, mikor a lelkeket vették és jó drágán tizették, mikor egy alázatos görnyedés megalapított jövendő volt, én messze kerültem a vásárt, és senki előtt még csak fejemet sem billentettem meg, hanem álltam egyenes fővel s fáztam és éheztem. Lehetnek ékesebb, nagyobbszerü lantok és tollak, mint az enyém, de szeplőtlenebbek nincsenek, mert soha lantomnak egy hangját, tollamnak egy vonását sem adtam bérbe senkinek énekeltem és irtam azt, mire lelkem istene ösztönzött, lelkem istene pedig a szabadság

A kiskőrösi Petőfi-ház emlékkönyvéből

Üdvözlet Neked, nagy magyar költő! Ebben a házban egy kicsit elfelejtkeztem a háborúról. Olvastam a Te irásodat. Örök emlékek a nagy forradalmárnak!

1945. II. 7.
LEBODNISZKIJ, kapitány

*

Örök dicsőség a hős Petőfi költőnek

1945, IV. 17.
TERKOV, őrnagy.

*

Petőfinek, a híres magyar szabadsághősnek szülőháza. Itt jártunk a Honvédő háború alatt, mikor megtisztitottuk Magyarországot a fasiszta németektől.

1945. III. 16.
A VOROS HASEREG FOHADNAGYA

*

Boldog vagyok, hogy eljöttem ebbe a házba, ahol született a híres nemzetiró, a magyar Petőfi Sándor. Én gyermekkoromtól kezdve ismerem őt az irodalomból. Ha élne, találkozhattam, beszéltem volna vele, nagyon, nagyon érdekes lett volna.

LEVTAJOV,
a Vörös hadsereg kapitánya

*

E ház, ahol élt a magyar iró. Kivánom, hogy ilyen irói legyenek a magyar nemzetnek.

1945 IX. 19.
ALOCHOV, gárdaalhadnagy

A politikus Petőfi

1848 május 1-én jelent meg Petőfi egyetlen politikai könyve, amely főként röpiratainak és ujságcikkeinek gyüjteménye volt. „Lapok Petőfi Sándor naplójából" címmel Landerer és Heckenast nyomtatta a könyvecskét, amelynek árát tíz pengő kraicárban állapitották meg.

Freskó fogja hirdetni a vagongyári újjáépítést

Az új művészet új közönsége új témákat igényel. A művészet minden ágában érvényes ez a tétel, a képzőművészet terén is. A valóság reális ábrázolását kívánja látni a munkásokból, dolgozó parasztokból toborzódó közönség. A maga életét, a maga küzdelmét szeretné viszontlátni a festmények vásznain, a szobrok bronzán, márványán.

AZ ÚJ TÉMA.

Lehet-e szebb téma festőnek, mint rajzban, kompozicióban és színekben visszaadni **egy üzem újjáépítését, a munka új szellemében öntudatosodó munkást**, azt a **munkást, akinek szoros kapcsolata épül az új, szocialista kulturával?**

Debrecen városa ezt a témát tűzte a debreceni festőművészek elé, **amikor freskópályázatot írt ki.** A pályázaton legjobbnak bizonyuló freskó **a debreceni vagongyár kulturtermének falára kerül.**

Több debreceni festőművész indult a pályázaton. A napokban járt le a pályázatok beadásának határideje.

MŰTEREM LÁTOGATÁS.

Látogatást tettünk az egyik pályázó festő műtermében. Már kész a 60x180 centiméter méretű pályázati vázlat. A freskó maga 3x9 méteres lesz, a vázlatról nagyítja majd fel a győztes művész a vagongyári kultúrterem falára.

MŰVÉSZ A GYÁRBAN.

— **Soha nem volt szebb téma** — mondja a művész. **Napokon át minden időmet a vagongyárban töltöttem.** Kezemben ott volt a vázlatfüzet. A diadalmas építő munka ezer mozzanatát vetettem papírra és mégis sokszor letettem, mert érdekesebb volt számomra elbeszélgetni a munkásokkal. Mindig új erőt adott egy-egy beszélgetés, amelyből kicsendült a munkásság hallhatatlan kulturszomja. És minden szavukból kiérződött a munka szeretete, a munkás szociálista ragaszkodása a munkához a satupadhoz, amely mellett ma már öntudattal dolgozik: **munkája nem gondolkozás nélküli robot, hanem valóban becsület és dicsőség dolga.** Ez a munkásság beszélgetés közben is bebizonyította, hogy tudja, érzi: megváltozott a dolgozónak a munkához való viszonya.

„FESSÜK AZ IGAZAT!"

— Amit láttam és amit halottam a vagongyárban, mind elkötelezés volt számomra: **úgy forgassam én is az ecsetet, mint a munkás a kalapácsot.** Ugyanolyan öntudat töltsön el, mint őt. Hozzá szóljon a festmény mondanivalója. Igaz legyen, amit festek, mert amit **Sztálin** mondott az íróknak: **Irjátok az igazat!** — az nálunk festőknél így hangzik: **Fessük le az igazságot.** A diadalmas építő munka igazságát . . .

BESZÉL A KÉP.

Alkotója helyett utána az alkotás beszél.

A művész szinte apai szeretettel veszi elő a kész pályázati vázlatot.

Hármas tagoltságú. Első részében az **újjáépítés képe** bontakozik ki. A kezdő figura egy szomorú, elesett, lethargikus munkás. Munkástársa, aki átöleli, már bizakodással az arcán, int a háttérben látszó vagongyári csarnokrészlet felé. A romok fölött már a **vörös csillag** mutat utat.

És ime, tovább már az újonnan rakott friss kőfal üde sárga foltja és a vastraverzek között dolgozó **gőzkalapács**, meg a tér középpontjában álló **mozdony a rajta sürgő-forgó munkásokkal hirdeti, hogy újjáépül a gyár!**

„Négy munkás áll az előtérben: **brigádmegbeszélést** tartanak. — Élénk, heves tagolással épp az önköltség csökkentéséről beszélnek talán — élnek a figurák a képen. Bizakodó, derüs arcuk az új munkás öntudatot sugározza. — Mögöttük két munkás egy nagy kereket vesz le a gépdaruról. Odébb a munkások könyv felett vitatkoznak és ez vezet át a kép befejező részéhez, amelynek a mondanivalója: **a munkásság és a kultura kapcsolata.** Látjuk a vagongyári kultúrházat, előtte a munkás szobrával, amint könyvet és kalapácsot tart két kezében. — Az épület fölött a **Magyar Dolgozók Pártja zászlaja leng.** A kulturát egy sportoló munkás: **a D. Lokomotiv futballistája és egy munkás muzsikus,** kezében a hegedűvel szimbolizálja.

A kép napokon belül a birálóbizottság elé kerül. Lehet, hogy a döntés után ez lesz az a freskó, amely felkerül a vagongyári kulturterem falára. Hirdetve, hogy az új művészet hű marad a dolgozó néphez, amely életet adott neki.

Ellopta egy árus süteménnyel teli kosarát

André Sándor süteményárus, debreceni Jókai u. 16. sz. alatti lakos az Arany Bika előtt árult süteményeket. A mult nap panaszt tett a rendőrségen, hogy az Arany Bika előtt, amikor árult, odarohant egy férfi, **felkapta a süteményeskosarat, amelyben 69 sütemény volt, majd futásnak eredt a Nagyállomás irányába.** A nyomozás során kiderült, hogy a kosarat **Tóth Kálmán** árukihordó, debreceni Sámsoni út 48. sz. alatti lakos kapta fel és vitte el. **Tagadja, hogy rablási szándéka lett volna:** azt állítja, hogy André Sándor 20 forinttal tartozott neki, az összeget nem adta meg és az adósság fejében vitte el a kosarat és süteményeket. A vizsgálat még folyamatban van.

Búzaszem és sakktábla...

Egy régi példázat új tanulságokkal

Azt mondta egy régi példázat. Végy egy sakktáblát és helyezz az első fekete négyszögre egy szem búzát. Aztán a következőre ennek kétszeresét a következőre ennek a négyszeresét és ettől kezdve folyvást emeld négyzetre a búzaszemek számát a soronkövetkező négyzeteken

Mi lesz az eredmény? Semmi más, mint hogy a világ összes búzakészletét számon tudod így venni...

Lehet, hogy ez túlzás. De akkor is. A példázat világosan megmutatja, hogy a **búzaszemek pergése egy egy szem elvesztése mit jelenthet egy megyében, mit jelenthet egy országban, és mit képes jelenteni egy földrészen. Vigyázni kell a szemre. Erre tanit ez a példa.** És a legjobb alkalom, ha most tanuljuk meg a régi példázat új tanulságait.

Mit kell hát tennünk? Mi szemlélő vagy olvasó csak figyelemmel kísérjük a dolgokat **De a cséplőmunkások, a gépmunkások tesznek dolgoznak mindnyájunk kenyeréért Az ország valamennyi gépállomása szemveszteségi versenyben van egymással, hogy minél kevesebb szem búza menjen veszendőbe, hogy minél több búza kerüljön a földmivesszövetkezetek terményraktárába, hogy minél több kenyér kerüljön a dolgozók asztalára.**

Amint meghallottam a verseny első híreit első dolgom volt a debreceni gépállomás vezetőjével **Bólyai** Józsefet megkérdezni. Milyen ez a szemveszteségi verseny? Egyáltalán van-e értelme, hogy harcot indítunk néhány szem gabonáért? Kiderült: Van. Így válaszolt:

— Régen a cséplőgépeknél a megengedett elpergési százalék, szóval a **szemveszteség 3 százalék volt. Ezt a három százalékot akarjuk mi most lecsökkenteni.** Helyesen nem is ezt a három százalékot, hanem kettőt, mert a gépállomások már régen két százalékos megengedett szemveszteséghez tartják magukat. És mi ezt a két százalékot másfélre akarjuk leszállítani. Hogy tudjuk ezt megtenni? Minden cséplőmunkásnak elsőrendű kötelessége, hogy az elpergésre fokozottabb mértékben ügyeljen. Nem szabad, hogy előforduljon a másfél százaléknál nagyobb búzamennyiség az elcsépelt búzaszalmában vagy pelyvában A cséplőgép felelős vezető is elsőrenden felelős azért, hogy a gépénél minden rendben legyen. Mert képzeljük el, ha egy gépnél csak egy kicsivel is túllépnénk a megengedett százalékot, akkor a többi gépekkel összevetve ez már hatalmas szemveszteséget jelentene, mázsákat, vagonokat, országosan még többett. A mi hangyaszorgalmunk, ahogy minden szemet összegyűjtünk, ahogy minden szem „életére" vigyázunk, hogy a zsákba kerüljön tehát nem lebecsülendő mert a verseny az egészséges versenyszellem teszi lehetővé, hogy az országnak hatalmas búzamennyiségeket mentünk meg, amire különben talán a megsemmisülés várna.

Helyeseltük az elmondottakat. Most még röptében a szemveszteségi versenyben legjobban érdekelt egyéneket szólaltatjuk meg. Lássuk mit mond a cséplőgépfelelős vezető. Pallagon **Simon** Sándor.

— En, mint felelős vezető különösen ügyelek arra, hogy gépemnél a versenyben elismert másfél százalékot tartsuk meg, sőt amennyire emberileg lehetséges és a gépi erő megengedi még ezt is jobban leszoritsuk. Mindnyájunk kenyeréért versenyezünk, egyforma lelkesedés fűt bennünket a feltételek túlteljesítésére

Beszél az etető is. **Balogh** János.

— Bizony senki se hinné, hogy a mi szerepünk is milyen fontos a szemveszteség csökkentési versenyben. Mert mit látunk? Ha én nem adagatom jól a kévéket, akkor a gép elfúl, dohog dadogni kezd, rosszul csépeli ki a magokat, több lesz a szemveszteség. **De jól kell dolgozni az adagatónak, jól kell dolgozni, hogy kezére adhassa az etetőnek a kévéket, pillanatnyi fennakadás nélkül.**

Valamennyien bizakodtak. A **debreceni gépállomás dolgozói akarják megnyerni ezt a versenyt.** Beigazolják a sakktábla elmélet fordítottját, a szemenkint megtakarított búza versenyünk nyomán hatalmas tömeggé, mázsákká vagonokká nő..

Tizenhat új csónakot bocsátanak vízre a nagyerdei tavon

A Nagyerdön vidám viziélet kezd kibontakozni. A csónakázó tavon még a kis bádogcsónakok bukdácsolnak, de már napok mulva vízre bocsátják az új, komoly csónakokat, szandalinokat és kajakokat.

A városháza adóhivatali épületének egyik sarkában dolgoznak a város ipáros munkabrigádjának asztalosai az új csónakokon.

Már messziről megcsap a megmunkálásra váró fának szaga. A műhelybe belépve a veelnczi hajóépítőkről élő képzeteink elevenednek meg: deszkák tornyosulnak, a műhely közepén pedig két nagy csónak már készen áll, a kis kajak pedig munka alatt van.

Papp Sándor és **Papp** Zoltán építik a nagyerdei tóra készülő csónakokat.

— Minta nélkül, a magunk elgondolása szerint, meg emlékezetből kezdtünk hozzá a munkához. A polgármester úr számvetést kért tőlünk, olcsóbban tudjuk-e megcsinálni, mintha Pesten vásárolná a város a csónakokat. Ezre-ezerkétszáz forintokat kérnek el ott egy csónakért. A mi költségvetésünk szerint négy-ötszáz forintból kifutja egy csónak építése. Igy kaptunk mi megbízást a csónakok elkészítésére.

— Összesen **tizenhat csónak** kerül ki műhelyünkből a tóra. Enyniire van anyagunk is. Lesznek **nagyméretű többszemélyes csónakok**, a legtöbb azonban: számszerint **hat lesz olyan két és fél méter hosszú, kétszemélyes csónak. Öt szandolint is készítünk.**

Elmondták, hogy az első munkahéten még csak egy csónakot tudtak elkészíteni. Most már rájöttek a „forszára" és **már hárommal is elkészülnek egy hét alatt.**

Készen áll már két nagy csónak. Három és félméter hosszú, háromnegyed méter széles a feneke. Jó, kényelmes csónak. Négyenöten is belefférnek. Szép a színe. **Kék az oldala, sárga a szegélye. Világos barna a belseje.**

Ugyanilyen színe lesz egyszemélyes kajakoknak, meg a szandolinoknak is.

Ma lesz a debreceni gyártmányú csónakok vízpróbája. Délben bocsátják vízre őket a tavon. Készítőik féltő gonddal eresztik a próbára, de már szemre a szárazon látható, hogy jól megállják a helyüket a csónakok. Nem hagynak vízben senkit...

Az első tapasztalatok után még tökéletesebb csónakok hagyják el a debreceni **„hajóépítő műhelyt". Augusztus végére mind a tizenhat csónak ott fog himbálózni a vizen.** Biztos, hogy vasárnaponként nem lesz egy se gazdátlan egy percig sem.

A Nagyerdő, a debreceni dolgozók kedves üdülő- és kirándulóhelye ujabb színnel gazdagodik, a csónakázó tó élénk viziéletével.

Citromültetvények Üzbekisztánban

Jan Joszifovics Liszák 15 évvel ezelőtt érkezett Taskentbe. A természet szerelmese, ektrész és vincellér, élete felét új növényfajták meghonosításának szentelte. Tudomást szerzett arról, hogy Taskent külvárosában szanatóriumot nyitnak vasutasok gyermekei számára. Az 50 éves Jan Liszak elhatározta, hogy a beteg kicsinyek számára kertet létesít, szubtropikus fákat és tülevelű északi fákat honosít meg Üzbekisztánban.

Esténkint nagyítón át figyelte az asztalra helyezett magvak dudorodását és sok feljegyzést írt a növények préselésére szolgáló botanikus füzetbe. A miesurinista olyan gyümölcsfákat és díszfákat akar kiválasztani, melyek leendő kertje számára alkalmasak lesznek. Kétévi szakadatlan munka után a Taskent-környéki agyagos földön megjelentek az első fácskák, amelyeket Liszak nevelt. Az öreg kertész az üres telkeken faiskolát létesített, gyümölcsfákat, díszfákat és szőlőt ültetett.

Teltek az évek. A kert ma már igen nagy. A gyümölcsfák és a díszfák alkotta park 29 hektár kiterjedésű. A szanatóriumokban megfordult száz és száz gyermek később is meleg szeretettel emlékszik meg kedves barátjáról, a vig öregről.

Az öreg kertész ma is éppen olyan fáradhatatlanul dolgozik, mint régen. Egyedül ebben az évben 2500 citromfacsemetét ültetett. Üzbekosztán kormánya a szanatórium kertjét a citromfák tudományos mintatelepévé nyilvánította. Itt fogják nevelni a citromfákat, narancsfákat, a köztársaság kolhozai számára is.

Mi a teljes gépesítés?

A termelés gépesítése a kézi munkának gépekkel történő helyettesítését jelenti. A munkát megkönnyíti, termelékenységét pedig erősen növeli. A gépesítés meggyorsítja a termelési folyamatot, megjavítja a termékek minőségét, hozzájárul az önköltség csökkentéséhez és a munka jövedelmezőségéhez

A gépesítés szinvonala azonban nem egyenlő az ipar különböző ágaiban, sőt gyakran még egy és ugyanazon iparág keretén belül sem. Van részleges gépesítés, ami azt jelenti, hogy a kézi munkát csak a termelés egyes, különálló szakaszaiban helyettesítik géppel és van teljes gépesítés, amikor az összes egymással kapcsolatos termelési folyamatok körülbelül egyenlő szinvonalon vannak gépesítve.

A Szovjetúnió széniparát a háborúelőtti sztálini ötéves tervek idején szénfejlesztőgépekkel, bányakombájnokkal, villanyfúrókkal, villamos szállítókocsikkal, rakodógépekkel és vontatókkal szerelték fel. Ez a gazdag fölszerelés gyökeresen megváltoztatta a szénkitermelés folyamatát, könnyítette a bányászok munkáját és emelte a munka termelékenységét. Például minden egyes fejtőgép húsz vájár munkáját látja el. A bányakombájn egyidejüleg furja és fejti a szenet és elvégzi a szállítókocsira való fölrakást is. Minden kombájn harminc vájár és rakodómunkás nehéz munkáját helyettesíti.

A Párt és a kormány hatalmas munkájának eredményeként a Szovjetúnió széniparában 1927-től 1940-ig egy-egy munkás munkájának termelékenysége a 2.7-szeresére emelkedett.

A Szovjetúnióban a szénfejlesztés gépesítésének foka ma 99 százalék. A szén vasuti kocsikra való rakodásának százalékszáma a háborúelőtti 91 százalékról 96-ra emelkedett. Ennek eredménye, hogy például a Moszkva alatti szén medence ma csaknem háromszor annyi szenet szolgáltat, mint a háború előtt.

1943-ra a Moszkva alatti szénmedencében a szénfejtés, rakodás, elszállítás teljes munkafolyamata gépesítve lesz. A teljes gépesítés a nemzetgazdaság sok más ágában is meghonosodik. Ez a Szovjetúnió technikai előrehaladásának legfontosabb része és a nemzetgazdaság emelkedésének döntő előfeltétele.

Ipari nyomtatványokat
a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt.-tól
— Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. Bikabérház. —

Az ifjú természetbúvárok mozgalma fontos feladatokat végez a Szovjetunió oktató és nevelő munkájában

A Szovjetúnió oktató és nevelő munkájában fontos és jelentőségteljes feladat jut az ifjú természetbúvárok mozgalmának. Az ifjú természetbúvárok körei közreműködnek abban, hogy a gyermekek dialektikus materialista világnézete kialakuljon, tágítják, szélesítik látókörüket a természettudományok terén és megismertetik velük a miesurini tanitást, a korszerű biológiai tudomány magasabb fokozatát. Az ifjú természetbúvárok köreiben folytatott munka rászoktatja a gyermekeket az önálló munkára, megismerteti velük a szocialista mezőgazdaság elméletét és gyakorlatát. Az iskolák kísérleti telepein, az úttörő otthonokban tanulják meg az iskolás gyermekek, hogyan kell „irányitani a természetet".

Az útobbi években az ifjú természetbúvárok mozgalma sok úttörőt és iskolás gyermeket vont soraiba. A fejlődést a következő számok mutatják: Mig 1946-ban 7.000 fiatal természetbúvár vett részt a legjobb fiatal növénytermesztő címéért folyó versenyben, addig 1948 ban már körülbelül 60.000 1948 január elsején a gorkiji területen 85 ifjú természetbúvár kör volt; 1948 augusztus elsejére ez a szám már 370-re emelkedett.

A Szovjetúnió sok vidékén a fiatal természetbúvárok valóban történelmi jelentőségü feladatokat oldanak meg, mert elősegitik új mezőgazdasági növények előnyomulását az északi vidékekre. Igy például a moszkvai terület fiatal természetbúvárai a dinnyeföldek termelése terén elért eredményekkel dicsekedhetnek, az azjorszki kerület 9. számú iskolájának kísérleti telepén a görög és sárgadinnye termés 1948 nyarán több mint 20 tonnát tett ki.

Még nagyobb jelentőségüvé vált az ifjú természetbúvárok munkája a mezőgazdasági tudományok Lenin Akadémiájának mult év augusztusi ülésszaka óta, amelyen az iskolák és pedagógiai tanintézetek biológiai oktatásának gyökeres megváltoztatását követelték. Az ifjú természetbúvárok természetkutató és kísérletező munkájának elsősorban a micsurini ismeretek elsajátítására kell irányulnia.

Az ifjútermészetbúvárok mozgalmának az a megtisztelő feladat jutott osztályrészül, hogy segitségére legyen az iskolának a biológiai tantárgyak oktatásának átszervezésében. Az ifjú természetbúvárok munkája kimagasló helyet foglal el a Szovjetúrióban a serdülő nemzedék kommunista nevelésének rendszerében.

Egy emberként csatlakoznak a magyar dolgozók a milánói szakszervezeti világkongresszus határozatához

Az elmult napokban több száz üzemben ismertették a szakszervezeti napokon a dolgozók előtt a milánói szakszervezeti kongresszus munkáját és határozatait. Az üzemek dolgozói nagy lelkesedéssel foglaltak állást a milánói kongresszus határozatai mellett. A felszólalók hitet tettek a dolgozók nemzetközi szolidaritásának tovabbi erősítése mellett. Számtalan üzem dolgozói juttatták el leveliket a Szakszervezetek Országos Tanácsához, csatlakozva a milanoi kongresszus határozataihoz. E levelekben jelentést tesznek a világkongresszusra vállalt felajánlások teljesitéséről és az üzemek alapvető termelési kérdéseiről.

Gyümölcsfát ültetnek a Komszomolok

A mult év óta a primorje vidékén igen sok gyümölcsös létesül. A vorosilovi, csernigovi és szpasszi faiskolák a kolhozokat és a kisegítő gazdaságokat facsemetékkel látják el. A »Győzelem« kolhoz 18 hektáron termel gyümölcsöt. Kertészüket az egész vidékről felkeresik segitségért és tanácsért. Az elmult évben a kolhoznak csak a gyümölcsöséből százezer rubel bevétele volt.

Ez évben egész sor kolhoz létesitett gyümölcsfa ültetvényeket. A gyümölcskert-mozgalom nagy hívei a KOMSZOMOL-isták. A területi KOMSZOMOL-szervezet tavasszal tíznapos kertültetési akciót rendezett. Néhány nap alatt 230 hektár területen több tízezer gyümölcsfát ültettek.

Hogyan fejlődött egy galiciai község a szovjet uralom alatt

Podberezcy egyike a szokásos galiciai községeknek. Lemberg környékén százával vannak hasonló községek. Lakosai még jól emlékeznek a lengyel földesurak jármára. Évtizedeken keresztül dolgoztak a kizsákmányolóknak és soha sem volt elég kenyerük.

A szovjet uralom évei alatt a falu képe egészen megváltozott. Gyökeresen megvaltozott az emberek élete is. Podberezcy parasztjai is kolhozban egyesültek, amelyet a nagy Sztálin nevéről neveztek el.

A kolhoznak példás laboratóriuma van. A laboratórium kísérleti telepén 45 különböző növényt termesztenek, többek között ágas búzát is.

Esténkint sok kolhozparasztot találhatunk a könyvtárban, amely a terület legjobb falusi könyvtára. Körülbelül tízezer szépirodalmi politikai és mezőgazdasagi könyvük van. A kolhoznak klubja is van, amelyben a kolhozparasztok a legújabb filmeket láthatják, eloadasokat és felolvasásokat hallgatnak.

Azelőtt a falu dolgozóinak többsége nem tudott irni-olvasni. A szovjeturalom hét osztályú iskolát nyitott, amelyben most a kolhozparasztok gyermekei tanulnak. Rövidesen megnyílik a nyolcadik osztály is. A falu ifjúsága tovább tanulhat a lembergi tachnikumokban és főiskolákon. Már ma is Podberezcy község fiataljai közül mintegy 50 diák tanul a lembergi főiskolákon és a technikai szakiskolákban.

IGAZOLVÁNYOKAT a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt.-tól Bajcsy-Zsilinszky u. 1. Bika-bérház.

Szabotáló kulákokat büntetett meg a bíróság

A debreceni törvényszék nzsoraegyesbírája pénteken öt kulák bűnügyével foglalkozott. *A kulákok szabotázs cselekményükkel a dolgozók kenyerére törtek. Mindent elkövettek, hogy a magyar nemzetgazdaságnak ártsanak,* a mezőgazdasági termelést megzavarják. A lucernavetésnek a felét magnak kellett volna eltenni a kormányrendelet értelmében, hogy a jövő mezőgazdasági évre is biztosítva legyen a vetőmag. A kulákok azonban ennek nem tettek eleget, levágták a lucernatermést és felhasználták, vagy értékesítették, spekuláltak vele. Jómódú, 50—90 holdas kulákok álltak a bíróság előtt, házuk, szőllőjük, cséplőgépük is van a földön kivül. *Andirkó* Sándor, *Kiss* András, *H. Varga* Zsigmond hajdúböszörményi, *Fekete* Imre hajdúszoboszlói kulákok bűnösségét sorra igazolták a tanuk, szakértők, a kihallgatott népi bizottsági szervek, *A négy kulák fejenkint 3—3 heti fogházbüntetést és 500—500 forint pénzbüntetést kapott,* ezenkivül egy évi hivatalvesztést is kimondott a bíróság. *U. Szabó* János hajdúböszörményi kulák *egyhónapi* fogházat és 1000 forint pénzbüntetésre, *Vida* József hajdúböszörményi kulákot 13 napi fogházra és 200 forint pénzbüntetésre ítélték. *Dr. Ludmány* államügyész minden esetben súlyosbításért fellebbezést jelentett be.

Ma nyilik meg a vadászkiállítás a Magyar-Szovjet Társaságban

Megkezdődnek a vadásznapok

A Debreceni Vadásztársaság nagyszabású *vadásznapokat rendez Debrecenben. Hajdú és Bihar vármegyék vadásztársaságai ragadozó- és duvadirtó munkaversenyének befejezését jelentik a vadásznapok,* amelyeken a nagy nyilvánosság előtt mutatják be a vadász munkaverseny nemzetgazdasági jelentőségét.

A vadásznapok első *eseménye ma lesz,* a Magyar-Szovjet Társaság nagytermében. *Itt nyilik meg az egy hétig nyitva levő vadászkiállítás.*

Alkalmunk volt tegnap megtekinteni a készülő kiállítást. *Egy kitömött medve invitálja a nagyterem ajtaja mellett a látogatókat.* A teremben két hosszú asztalon kitömött maradak százai: a barátkeselyűtől a kőszáli sason át a bibicig mindenféle madár látható. Van itt nagytorkú gödény, a pelikánfajták náiunk is található egyede, fekete gólya, a baglyok különböző fajtái. Debrecen környékének egész madárvilága képviselve van. A falakon őzagancsok százával. Egy hatalmas vadisznófej. Vidra, borz, hermelin, menyét sorakozik a falak mentén.

A szinpadon *a Hortobágy madárvilágát látjuk eredeti* környezetben. A mocsaras, nádas hortobágyi vizeken megforduló madarak mindegyike megtalálható festői, ötletes összeállításban, életszerűen.

Bizonyos, hogy a vadászkiállítás *az érdeklődők* ezreit vonzza majd.

A tehetségkutató agyaggalamblövő verseny is ma kezdődik a Nagyerdei Stadionban. A budapesti válogatott keret tagjai, sokszoros világbajnokok ma és holnap bemutatót is tartanak.

Ma délután lesz a nyulasi volt repülőtéren a vágómadárvadász bemutató, az úgynevezett solymászat. Látni lehet majd, mint vadásznak betanított sassal, idomított sólymokkal. Öt órakor kezdődik a látványos, izgalmas bemutató. Sűrű villamosjárat áll a közönség rendelkezésére.

Holnap, vasárnap reggel 8 órai kezdettel a vármegyeháza dísztermében díszközgyülés lesz, majd a nagyerdei Stadionban folytatódik a tehetségkutató agyaggalamblövő verseny. Délután vizslabemutató lesz a Stadion mögött délután 4 órai kezdettel.

A vadásznapok műsorát vasárnap este fél 9 órai kezdettel a nagyerdei Vigadóban rendezendő műsoros tánc estély fejezi be.

A Gazdag cirkusz Debrecenben

A Gazdag cirkusz csütörtökön érkezett Debrecenbe. Szerdán este éjfélig tartott az előadásuk Miskolcon, csütörtökön délután már Debrecenben állt a sátor és este a lámpák fényében a hatalmas vadonatuj sátorban pergett frissen, elevenen a műsor. De ezt megelőzően délután a szerkesztőségben játszódott le egy érdekes eset. Egy nyulánk, keskenyarcú fiatalember jelent meg az ajtóban és kissé hibás magyar beszéddel bemutatkozott: **Potussi.** Kölcsönkért egy tízforintost s egy pillanat mulva százassá változott a kezében. Cigarettát húzott elő a levegőből és tüzet kért. A lánglobbanás közben pedig eltünt a segédszerkesztő karórája. Mert Potussi bűvész. Bécsben nevelkedett, de magyar származású.

Este aztán kitünőt produkált. A közönséget egészen új, Debrecenben még nem látott mutatványokkal szórakoztatta. Azután láttuk az est két régen bevezetett, de mindig újat és érdekeset nyujtó számát: **Gézát** a kalapkirályt, (de nem kalapos) és **Gazdag** igazgató magasiskola lovaglását.

A 8 Szabó a számító ügyesség akrobatikájára épiti fel mutatós és nehéz számát, **Miss Solagna** avval lepi meg a közönséget, hogy fejjel lefele sétál a cirkusz kupolájában, a **4 Tailor** sportjátékot mutat be, a **Sisters Billionis** mutatványa a lábzsonglörség ezernyi nehéz lehetőségét aknázza ki ügyesen. Táncban kitünő **Bessy** és **Bradley** akrobatikus balettje, kedves látvány az idomított pincsikutyák száma **Violette**-vel. Szép és nehéz produkcióval lép fel **Jenny**, láncon veezti idomított kaukázusi medvéit, majd körhintára ülteti őket.

Utoljára hagytuk a felsorolásban az egy és negyed **Lukácsot**, a két Lukács testvérre, akik közül a negyed a hatéves Lukács figyelemreméltó tehetséget árult el. Sikerében osztozik szintén tehetséges bátyja.

A jókedvről és vidámságról a három bohóc, **Fernándó, Kellér** és **Johny** gondoskodik, akik ezuttal is kitesznek magukért és vizes számukon negyedóráig egyfolytában nevet a közönség.

A cirkusz állatai között ott látható a **nyolcméteres cápa**, melyet közönség közül szünetben sokan megnéztek. Kétségtelen, hogy a nagy multtal rendelkező Gazdag cirkusz az idén is élvonalbeli műsorral lepte meg a debrecenieket.

Uj gyorsvonat Debrecenből Budapestre

Értesítjük az utazóközönséget, hogy f. évi augusztus hó 1-től, hétfőtől kezdve naponkénti közlekedéssel Debrecen—Püspökladány között az 1709/a. sz. új gyorsvonatot forgalomba helyezzük. Az új vonat Debrecen állomásról 3 óra 17 perckor indul. A vonat szerelvényét Püspökladány állomáson az 509 sz. gyorsvonathoz csatoljuk, mely Budapest nyugati pu-ra 7 óra 55 perckor érkezik. Igazgatóság.

Nedves gabona szárítása

Nedves gabonát cséplni nem szabad. Felhivom ezért a gazdálkodók figyelmét, hogy a beázott és nedves gabonákat haladéktalanul állitgassák fel és szárítsák ki. asztagokat tetőzzék le és szintén szárítsák ki. Fenieket annál is inkább hajtsák végre a gazdálkodók, mivel a terménygyüjtők nedves gabonát nem vehetnek át és ez a gazdákra nézve hátrányos helyzetet teremt. A nedves gabonák szárítását ellenőrizletni fogom. Polgármester.

A cséplőgép kereke alá esett

Súlyos kimenetelü szerencsétlenség történt cséplés közben Hajdúsámson közelében a pályi dülőben. **Szabó Gábor** debreceni K. Tóth-utcai lakos cséplőgépével folyt a cséplési munka, ott dolgozott Fülöp Zsófia cséplőgépi munkásnő. A cséplőgép vontatása közben a tilalom ellenére az összeköző rúdra ült, ahonnan leesett és a cséplőgép kerekei alá került. Életveszélyes sérülésével beszállitották a debreceni klinikára, ahol ápolás alá vették. A szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálat.

HIRDETMÉNY

Felhivom az érdekeltek figyelmét, hogy a mezőgazdasági nagyüzemi épületek tervei a rendelet hatálybalépése óta történő használatba vétele, átalakítása továbbá lebontása, engedélyhez van kötve s az ezirányú kérelmek az épület fekvése szerint illetékes községi elöljáróságnál (polgármesterinél) irásban kell benyujtani. A kérvényben fel kell tüntetni az épület tulajdonosának és tényleges birtokosának nevét, lakóhelyét, a használat jogcimét, az épület pontos fekvését, az épület megnevezését (istálló, raktár, stb) katasztert helyrajzi és esetleges leltári számát, az épület méreteit, épitési anyagát, állapotának leirását, eredeti rendeltetését a kérelmezés idején gyakorolt használatának módját, végül a kérelem részletes indokolását.

Az állami tulajdonban levő, vagy állami rendeltetés alatt álló vállalat, vagy községi vállalat (kivéve az állami mezőgazdasági központ kötelékébe tartozó mezőgazdasági nemzeti vállalatokat) az illetékes mezőgazdasági igazgatóságnál terjesztheti elő kérelmét.

Mezőgazdasági nagyüzemi épület tulajdonosa (használója, kezelője) ideértve az állami tulajdonban levő vagy állami kezelés alatt álló vállalatot is, az épületre nézve a jelen rendelet hatálybalépésétől számított 30 nap alatt adatszolgáltatásra köteles. Az adatszolgáltatásról készített bejelentésben fel kell tüntetni az épület tulajdonosának (használójának) és tényleges birtokosának nevét, lakhelyét foglalkozását, a a szerzés és használat jogcimét, az épület pontos fekvését (utca, házszám, dülőnév, tanyaszám stb) az épület katasztert helyrajzi és esetleges leltári számát, az épület méreteire és épitési anyagára vonatkozó adatokat az épület eredeti rendeltetését és használatának módját jelenlegi állapotát, végül az épület hiányosságait.

A fenti tilalom és az adatszolgáltatási kötelezettség abban az esetben is fennáll, ha az épület tartósan, vagy ideiglenesen használaton kivül áll. Háborús események, vagy egyéb okok következtében sérült vagy azt rendeltetésétől eltérő célra használják.

Az adatszolgáltató bejelentést a községi elöljárósághoz (polgármesterhez) kell benyujtani.

Mezőgazdasági nagyüzemi épületnek kell tekinteni minden olyan mezőgazdasági épületet amelynek hasznos alapterülete: magtárnál 75 négyzetméter, istállónál — a takarmánykeveréshez használt helyiségekkel együtt — 180 négyzetméter, sertéshizlalónál — a kifutóval és a sertésfürdővel együtt — 300 négyzetméter, sertésfiaztatónál a 130 négyzetmétert eléri, vagy meghaladja.

A rendelet ellen vétő, amennyiben a cselekmény sulyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, 6 hónapig terjedhető ezárással és 24 000 forintig terjedhető pénzbüntetéssel lesz sujtva.

Polgármester.

— **A Szabadságharcos Szövetség hire.** Felhivjuk azoknak a fiatal bajtársaknak és bajtárelőknek a figyelmét akik a repüléshez kedvet és rátermettséget éreznek magukban, hogy jelentkezzenek a Szövetség hivatalos helyiségében, Vöröshadsereg utja 32. I. em. Jelentkezhetnek azok a bajtársak és bajtársnők is akik a Szövetségnek eddig még nem tagjai.

HIREK

Száz évvel ezelőtt

1849 július 30-a

Csongrád történetének fekete napja: Haynau császári altábornagy ezen a napon raboltatta ki és gyujtatta fel zsoldosaivul Csongrád városát. Kossuth azt üzeni a csongrádiaknak, hogy a partizánháború a legjobb védekezés: „kicsiny ellenséges csapatokat agyon kell verni — ez a legjobb szabadulás... Keljen fel a nép, ragadjon kaszát a magyar". Kossuth bátorító üzenetére a csongrádiak megtámadták ezt az osztrák katonai kiséretet, amely a városból elhurcolni akart néhány tuszt s miután az osztrákokat megsemmisitették, a lakosság egy része Kossuth táborába indult.

—(o)—

— **Várható időjárás:** Élénkebb nyugati légáramlás, változó felhőzet, több helyen záporeső, zivatar. A meleg mérséklődik.

— **Ügyeletes gyógyszertárak:** „Kossuth" Vöröshadsereg útja 26. „Tisza" Péterfia u. 61. sz. „Isteni gondviselés" Petőfi tér 6. sz.

— **RÁDIÓMUSOR, Szombat Kossuth rádió.** 7.30: Szórakoztató zene. 7.45: Az Élet és Tudomány műsora. 8: szórakoztató zene. 11.30: Művészlemezek. 12.40. A háziegyüttes játszik. 13: Asztali muzsika. 14.15: Mi van egy mondat mögött? Eseményjáték. 14.30: Keringők. 15: Magyar Enciklopédia. 15.30 Miklós Kata és Fehér Pál énekel. 16: Utravaló nélkül. 16.20: Gyermekrádió. 16.55: Műsorismertetés. 17.10: Tánczene. 17.30: Szovjet napok — szovjet emberek. 18.15: Népessy Lucia énekel magyar nótákat. 19: „Szép ezüst muzsikát". 20.05 Vidám zenés hetvége. 22.20: „Nyári éjszaka". 23.20: A moszkvai rádió műsorából. 0.30: Búcsúzó dalok.. **Petőfi rádió** 7: Reggeli zene. 7.30: A kisgyermek egészsége. 7.30: Magyar müdalok. 8.10: Az operkedvelőinek 9: Hang-emezek. 9.55: Görög gyermekek műsora. 9.50: A Vöröskereszt közleményei. 10.15: MEFESz műsor. 10.50: Rádióiskola. 14.30: Népek zenéje. 15: Hanglemezek. 16. Chopin müsor. 16.40: Falurádió. 17.10: Zenekari müvek. 18: A Nép Rádiószinháza: Ifju gárda. 19.30: Magyar Nóták. 20: „A szabadsághare hegedüse". 22.25: Szív küldi szivnek szivesen.

— **Református istentiszteletek vasárnap.** Nagytemplom 8 ó Barabás M., 10 ó Szenes L., 8 ó esti áhitat: Szenes L. Kistemplom 9 ó Török T., 11 ó Uray S., 5 ó evangélizáció, Kossuth u. 10 ó Baja M., 4 ó dr. Balogh I. Károlyi G. tér 9 ó Zergi G., 6 ó evangélizáció. Ispotály 10 ó Magyar B. Árpádtér 9 ó dr. Hegyaljai Kiss G., 5 ó Szabó E. Homokkert 10 ó Kovács J., 6 ó Kovács J. Szabadság telep 10 ó Cs. Kiss A., 6 ó evangélizáció. Csapókert 10 ó Szabó Gy., 6 ó Berényi I. Kerekes telep 10 ó Kovács J., 3 ó dr. Erdei M. Egyetemi templom 11 ó Gacsályi G. Kórház és klinikák Pógyor I. Széchenyi kert 9 ó dr. Kalmár L. Fogház 8 ó Magyar B. Auguszta szanatórium egynegyed 10 ó Pógyor I. Nyulasi isk. fél 10 ó Gacsályi G. Téglaskert 10 ó Zsiros I. Szoboszlói út 4 ó Zsiros I. Rákosi telep 9 ó Pál A. Szegényház Molnár T. Wolaffka telep 3 ó Szilágyi Gy. Menhely fél 11 ó Kálmán I. Határuti ONCsA 10 ó istentisztelet. Kishegyesi uti szükségtakások 3 ó dr. Kalmár L. — Tanyai istentiszteletek: Hegyes fél 10 ó, László tanya 12 ó, Elep 3 ó Sposs I. Ebes 11 ó lelkészbeiktatás: dr. Farkas Pál és Erdei K. Hosszúpályi u. isk 3 ó Madarász J. Ujléti uti isk 3 ó Kürthy K. Pallag: E Kovács J. — Ifjúsági istentisztelet: Szabadság telep 4 ó Cs. Kiss A. — Gyermekistentisztelet: Szabadság telep 9 ó Cs. Kiss A.

— **Magyar Közalkalmazottak Országos Szabadszakszervezete Nyugdijas Csoport vezetősége** értesíti érdekelt kartárs és kartársnőit hogy végleges tagsági könyvük a budapesti központból beérkezett, azok a hivatalos órák alatt tagdij rendezés mellett átvehetők. — II.-ik lilléres vonatunk indul Debrecenből augusztus 7-én Lillafüredre. Részvételi dij személyenként 18 forint. Jelentkezni lehet a hivatalos órák alatt Horváth Géza utazási előadónál, ki az ut pontos részleteiről teljes felvilágositást nyujt. Részvételi dijat a jelentkező hozza magával. Határidő: augusztus 2. déli 12 óra.

— **Dülőbiztosi értekezlet vasárnap a szokásos helyen és időben meg lesz tartva. Gazdajegyző.**

— **Felakasztotta magát** Darvason Gyökeres Imre földmüves, holtan találtak rá. Tettének oka betegsége.

Eljegyzés, házasság

* **Varga Katalin** és Kröner Rudolf f. hó 30-án 7 órakor tartják esküvőjüket a Nagytemplomban.

* **Huszthy Ilona** tanitónő és Szabó József tanitó ma délután 6 órakor tartják esküvőjüket a Nagytemplomban.

—:o:—

— **Istentiszteleti rend az evangélikus templomban.** (Miklós u. 30.) Vasárnap d. e. 10 órakor istentisztelet a templomban, d. u. 6 órakor bibliaközösségi összejövetel a tanácsteremben. D. e. 11 órakor Hajdúszoboszlón szórvány istentisztelet lesz.

— **A Kerekestelepi Református Egyházközség** július 31-én, vasárnap délelőtt a 10 órai istentisztelet után avatja fel a gyülekezet lelkes munkájával megépitett paróchiáját. Erre a családias jellegü hálaadó alkalomra érdeklődő testvéreket is szeretettel hiv és vár a gyülekezet.

— **Csütörtökön este Budapestre érkezett Paul Eluard világhirü francia költő,** akinek üdvözlésére megjelent Mihályfi Ernő, a Kulturkapcsolatok Intézete elnöke és Pablo Neruda délamerikai költő.

— **A földmüvelésügyi minisztérium nagyarányu abraktakarmány akciót** rendezett a kis- és középparasztság megsegitésére. Az abrakigényléseket az állatlétszám megjelölésével közvetlenül a Malomipari és Takarmányközponthoz, Budapest, Somogyi Béla u. 3. Telefon: 221—836. kell eljuttatni.

— **A Ruházati és Textilipari Munkások Szakszervezetének** „Móricz Zsigmond" kulturcsoportja ma este fél 9 órakor tartja Petőfi emlékünnepélyét Széchenyi u. 1-b. sz. alatti székházában. Erre az előadásra mindenkit szeretettel hiv és vár a rendezőség.

— **Utca- és Háztömbbizalmi Titkárság** felkéri az utca- és háztömbbizalmi tagjait, hogy e hó 31-én, vasárnap délelőtt 8 órakor a városháza nagy tanácstermében rendes havi gyülést tart. Megjelenés kötelező. Egyben felkérjük tagjainkat, hogy a gyülésre pontosan jelenjenek meg, hogy a Petőfi-ünnepélyen is mindnyájan résztvehessünk.

— **Kerékpárlopások.** Karácsonyi Lajos hentes, debreceni Teleki u. 5. sz. alatti lakostól az egyik vendéglő előtt ellopták a kerékpárját, amelyet rövid ideig őrizetlenül hagyott. — Csécsi Imre cipész Kishegyesi út 5. sz. alatti lakása kamaráját ismeretlen tettes feltörte és elvitte kerékpárját. A kerékpártolvajokat keresik.

— **Lopások — betörések.** Balogh Lajos lakatos, Sarok u. 14. szám alatti lakos lakására behatolt ismeretlen tettes, amig ő a Werbőczy utcán járt és elvitt a lakásáról ruha- és fehérneműt, kerékpáralkatrészeket 4000 forint értékben. — Szabó Mihályné Bellegelő 282. számú tanyájáról négy tyúkot elloptak.

— **Eltünt** Szöllősi Sándorné Szilágyi Julia Gyulai u. 2. sz. alatti lakos, lakásáról ismeretlen helyre távozott. Férje jelentette be feleségé eltünését.

Gyászrovat

Mély fájdalommal tudatjuk,

özv. Kudy Józsefné

Vass Juliánna

nyug. erdőőr özvegye 71 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó teréből. Gyászolják: gyermeke Irén férjével és gyermekeivel elhalt fiának felesége gyermekével és a kiterjedt rokonsága. Lakás Létai ut 51.

Dankó temetkezés.

Fájdalommal jelentjük, hogy

özv. Vécsei Frigyesné

Bökönyi Terézia

90 évében elhunyt. Temetése ma délután 2 órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozójából. Elhunytát kiterjedt rokonság gyászolja. Lakás Piac utca 59.

Bartha vállalata végzi

SPORT

Fáklyás váltófutás a Petőfi ünnepségek kapcsán Budapestről Kiskőrösre

A magyar sportolók ünnepe a Petőfi centenárium ünnepségein

A Petőfi-centenárium ünnepségeiből a magyar sport is kiveszi részét és hatalmas arányu váltófutással áldoz a költő emlékének. Julius 31-én Budapestről a Petőfi szobortól indul el a váltóosapat első tagja, amely a MINSz hatalságának üdvözletét viszi el Kiskőrösre, a költő szülőházához. A váltó osapat tagjai zászlót visznek maguk, kal, amelynek felirása: A néppel tűzön vizen át!

Sötétedéskor fáklyát gyujtanak és a lobogó fáklyát adják majd egymásnak a váltóosapat tagjai.

A staféta utvonala a következő: Budapest, Pesterzsébet, Dunaharaszti Taksony, Dunaegyvarsány, Apor ka, Kiskunlacháza Perec, Dömsöd, Tas, Kunszentmiklós Szabadszállás, Izsák, Pahi, Kiskörös.

Kiskörösön nagy ünnepségek lesznek amelyekbe a sportesemények is beleka posolódnak.

—(0)—

Lottinger Attila és Kovács József a negyedik nap győztese

Hajduszoboszló, Julius 29. — Ez az időjárás alaposan megtrefál bennünket — mondja **Nagy** Kornél a hajduszoboszlói verseny intézőbizottságának elnöke — azt gondoltuk hogy a verseny ideje alatt kitünő szélárás lesz és minden nap bosszankodnunk kell, mert a szél iránya nem kedvező. Tegnap is az állandoan erősödő szél miatt nem tudtunk hurokrepülést végeztetni a bajtársakkal, mert szélről szembe szinte lehetetlen volt az előrejutás. A felhőképződés is csak délután indult meg, ami szintén hátrányunkra volt.

Az időjárás szeszélyessége azonban a versenyzőket nem töri le, sőt annal nagyobb lelkesedéssel és soha nem látott szorgalommal dolgoznak a jobb eredmények elérésén. Az idő próbára teszi a képességeket, de örömmel állapithatjuk meg, hogy a nepi repülés uj csillagai kitünően állnak helyt.

A negyedik napon **Hajduszoboszlóról Nyiregyházára** kellett repülni a versenyzőknek és a 64 km-es távolságon magassági értékelést is szümitottak.

Eredmények:

Szeniorok: 1. Lottinger Attila (Futár) 167 ponttal (2037 méter magasság) 2. **Karsay** Endre (Futár) 166 ponttal (2017 méter magasság) 3. **Mandl** Ernő (Kevély) 164 ponttal (1962 méter magasság).

Juniorok: 1 Kovács József (Pilis) 136 ponttal (1674 méter magasság), 2. **Bokor** Olga (Pilis 118 ponttal (1489 m. magasság) 3. **Sally** Bálint (Pilis) 111 ponttal (1795 méter magasság).

A szeniorok közül négyen teljesitették a feladatot, míg a juniorok közül egyedül Kovács József repült Nyiregyházára. Bokor Olga 37 km-t repült, Sally Bálint pedig 25 km-t. Különösen Bokor Olga eredménye figyelemreméltó aki több junior férfitársat hagyta maga mögött. Mivel a gépek legtöbbje Nyiregyháza és Hajduhadház között ért földet nagy feladat elé állitották az OMRE vontatókocsikat. Este és egész éjszaka dolgozak a vontatókocsik hogy reggelre minden gép startra készen álljon ismét a hajduszoboszlói repülőtéren.

A pontverseny jelenlegi állása: Szeniorokná, 1 Mező György 613 ponttal, 2. Legenye 642 ponttal 3. Mandl Ernő 524 ponttal.

Juniroknál: 1. Jambrik 300 pont 2. Sally Bálint, 3. Bokor Olga.

A versenyt vasárnap fejezik be.

—(0)—

Ilyen az élet *a liliatüredi edzőtáborban*

Liliafüred, 1949. julius hó.

Erdőborította hegyoldalak, szikrázó vizesés nyári napsugárban fürdő festői táj adja meg a keretet ahhoz a vidám, derus élethez, melyet sportolóink készülnek a fővárosi világbajnokságra. Csak sportnak élnek, csak a sportnak élve végzi gyakorlataikat és minden gondolata az, hogy újabb sikereket szerezzenek a fővárosi világbajnokságokon a magyar színeknek.

MINDENKI MÁST CSINÁL

A tornászok gyakorlatainak állandóan nagy közönsége van a versenyzők közül. Patakit és társai azonban nemcsak bemutatnak tudásukat, hanem tanitják is a többi sportágak versenyzőit. Ez különben nem ritkaság a táborban, hogy a hosszú Sziszi például tanárjátszik, az ökölvivők a labdarugást üzik a teniszezők pedig lábteniszeznek. A kosárlabda is erősen hódit a többi sportágak képviselői között. A mókás hangulatban eltöltött szabad foglalkozás mellett termékeny minden téren és folkiismeretből végzi edzéseit.

TAPASZTALATCSERE

is folyik a sportolók között. A versenyzők sok hasznos tanácsot adnak egymásnak. Itt derül ki hogy az atléták tapasztalatain milyen jól tudják hasznalni a labdarugók is. De az egyes sportágakon belül is a játékosok megvitatják problémaikat, a labdarugók megbeszélik a helycseréket, kombinációkat. Utána pedig gyakorlatban próbálják ki a megbeszélt taktikát. A labdarugók egyébként 4:4 arányban döntetlenül végeztek a Diósgyőri VTK csapatával. Lakat, Szilágyi I. és Kocsis remek formában vannak. Egyes játékosokon viszont érzik fáradtság.

— Különleges edzésre lesz szükség a csapat egyrészének — mondotta Teleki Pál a merközés után —. Kiutközik a hosszúra nyult idény után a fáradtság egyeseknel. Ezeket egyénileg kell kézbevenni.

A TÁBOR

250 sportolója filmnézés, közös olvasmányok, radiohallgatás mellett hegymaszással egybekötött enceklésel tölti a szabad órákat. Papp László világbajnokunk a legnagyobb turisták egyike. A debrecenieK közül Versényi, Mező Kovács Attila a szenvedélyes hegymaszók.

Sokszines, érdekes élményt mondanak el a fiuk megbeszéléseiken. Külföldi túrákról nemzetközi tapasztalatokról, izgalmas versenyekről, mérközésekről. Köteteket lehetne összeirni azokból az epizódokból melyeket elbeszélnek.

Közben szamolják a napokat. Már csak 15 nap és kezdődnek a világbajnokság versenyei. Ha erre gondolnak, mindegyik versenyzőnk arcán látszik az elszánt akarás.

A magyar fiuk sok sikerrel akarják meghálalni a dolgozók államanak a liliafüredi edzőtáborban töltött vidám, gondtalan heteket.

—0—

Az MNDSz keretében

is megindult a sportolás több szakosztálya alakult meg a nőszövetségnek. A különböző sportszakosztályokra jelentkező ez jelentkezett asszonytársak ma délután 5 órakor az edzések időbeosztásának megbeszélése végett jelenjenek meg a központban.

A Debrecenben járt lengyel sportolók köszönő evele az OSH-hoz

A julius elsején Debrecenben járt lengyel sportolók köszönőlevelet küldtek az Országos Sport Hivatalhoz. A levelet a lengyel sporthivatal küldte és igy hangzik:

„Kedves sporttársak! Jelen sorainkkal forró köszönetünket fejezzük ki azért a meleg fogadtatásért, amelyben Lengyelország válogatott futballcsapatait részesitették Magyarországon. Az önök csapataival lejátszott mérközések során labdarugóink az elszenvedett veresége ellenére, számos tapasztalattal gazdagodtak. Az az őszinte vendégszeretet, amellyel játékosainkat fogadták, nagymértékben hozzájárult annak a baráti kapcsolatnak az elmélyitéséhez, amely országainkat összeköti.“

—(X)—

Vasárnap reggel 7-től 12 férfi és 6 női csapat részvételével a rendőrség röplabdapályáján a VIT-tel kapcsolatosan nagyszabásu villámtornat rendeznek.

Villanygyár—Gázgyár üzemek közötti barátságos labdarugó mérközést rendeznek ma este 6 órakor a DTE pályán.

A VAOSz játékosai ma 1 órára a városháza kistanácstermében szakosztályi ülésen jelenjenek meg.

Nevezési felhivás az egyesületekhez!

Felhivjuk az NB. I., NB II., NB. III osztályu egyesületeket hogy az 1949-50. évre kiirt bajnokságra nevezésüket legkésőbb augusztus 8-ig adják le az országos szövetséghez. A nevezésekhez mellékelni kell a nevezési dij befizetését igazoló szelvényt. Nevezési dij: NB I. 400, NB. II. 200, NB. III. 100 forint. A sorsolással kapcsolatos kérelmeket szintén augusztus 8-ig kell eluttatni, ó közölni kell, hogy melyik pályán játsza le mérközéseit az egyesület. KLASz elnöksége

—x—

A D. Lokomotiv Zalaegerszegen 2:2 (1:1) arányu eldöntetlent ért el a ZVSE ellen. Vihar lötte a két gólt.

Hajdu megye válogatottja vasárnap Nyiregyházán játszik. A csapat: Bartha — Váradi, Sarkadi — Beluch, Eck, Kádár — Ludvig, Győrösi, Gere, Téti. Tartalék: Komáromi, Bogyó Szilágyi III. A játékosok vasárnap háromnegyed 2-re jelenjenek meg a nagyállomáson.

Az alapfoku labdarugó bajnokság döntőjébe a zegyetemi dolgozók csapata és a MÁV Forgalom együttese került. A döntőt vasárnap délután öt órakor játszák le a Stadionban.

Az ifjusági edzőtábor ünnepélyes megnyitása augusztus 1-én délelőtt 9 órakor lesz a Bartók Béla kollégiumban.

A vendéglősök, ékszerészek labdarugói ma fél hatra jelenjenek meg az egyetemi sporttelepen.

A D. Lokomotiv férfi kézilabdázói ma délután fel háromkor Miskolcra utaznak vasutasbajnoki mérközésre. A játékosok 2 órara jelenjenek meg a nagyállomáson.

Játékvezető küldés a mai kézilabda fordulóra

6 ó.: Lokomotiv—Fások női, v.: Szentpéteri (Szele Vajda)

6,25: Előre II—Fások férfi, v.: Kalas (Mocsári, Maláj).

7 ó.: MÉMOSz—Előre II. női, v: Takács Imre (Szentpéteri, Szele).

7 25: Postás II.—Előre I. férfi, v.: Szolnoki, (Kalas, Maláj).

8 ó.: BETÜ—Előre I. női v: Mocsári (Szabados, Balogh Ferenc.)

Nyolc óra után rostamérközések lesznek.

A DIÁKOLIMPIA teniszbajnokságának eredményei Férfi egyes: 1. Sárody (Gyak. Gimn.) 2. Rácz György (Gyak. Gimn.) 3 Bálint (Fazekas Mihály gimn.) 4. Szabó József (Gyak. Gimn.) Döntőben: Sárody —Rácz 2:6, 6:0 6:5. — Ferfi páros: Salánki—Racz (Gyak. Gimn.) 2 Sárody —Szabó (Gyak. Gimn.) 3. Bálint—Győri (Fazekas Mihály—Gyak. Gimn.) 4. Barabás—László (Révai gimn.). Döntőben: Salánki, Racz—Sarody, Szabó 6:4, 6:3 Női egyesben: 1 Szabó Katalin.

A röplabda bajnokságot a Révai Gimnázium csapata fölényesen nyerte a fiuknal. Megjegyzés a Révai Gimnázium harmadik csapatának jó szereplése. A női bajnokságban a Dóczi Gimnázium nehéz küzdelem után szerezte meg az első helyet.

Végeredmény:

Fiuknál:

1.	Révai I.	9	9 —	18:0	9
2.	Révai III.	9	8 1	16:2	8
3.	Fazekas I	9	6 3	13:6	6
4.	Ker Munk-brig	9	6 3	12:6	6
5.	Révai II.	9	6 3	12:7	6
6.	Ref. gimn I.	9	4 5	8:10	4
7—8.	Fazekas II	9	2 7	4:14	2
7—8.	Ref. Gimn. II.	9	2 7	4:14	2
9—10.	Kereск	9	1 8	2:16	1
9-10.	Gykorlo gimn	9	1 8	2:16	1

Lányoknál:

1.	Dóczi gimn.	3	3 —	6:0	3
2.	Állami ipari	3	2 1	4:2	2
3.	Kereskedelmi	3	1 2	2:4	1
4.	Dóczi gimn	9	— 3	0:6	—

A kézilabda kispálya bajnokság során tegnap lejátszott mérközések eredményei: Dóczi I.—Svetits 3:3, Dóczi I.—Dóczi III. 5:2.

Uszásban a következő eredmények voltak. Fiuk: 100 gyors: 1. Keszthelyi (Gyak gimn.) 1:12.5, 2 D. Szabó (Ref. Gimn.) 3. Györfi (Gyak. gimn.) — 100 hát: 1. Nánási (Ref. Gimn.) 1:16 (!) 2. Csató (Tkp.) 3. Könye (Gyak. gimn.) — 100 mell: 1. Mikó (Fazekas gimn.) 1:26.8. 2. Selmeczi (Révai) 3. Afonyi (Gyak Gimn.) — 10x50 váltó: 1. Gyak. Gimn. 6:41.3. 2. Ref. Gimn. — Lányok: 50 gyors: 1. Thurzo (Keresk.) 40 mp. 2 Jost Éva (Keresk.) 3 Sarkadi (Állami ipari). 50 hát: 1. Gyetvai (Keresk.) 47.8 2. Thurzo (Keresk.) 3 Soós (Keresk.) — 50 mell: 1. Sarkadi (Állami ipari) 47 mp. 2 Péntek (Dóczi gimn.). 3. Tóth (Keresk.). 10x50 váltó: 1. Kereskedelmi 8:43.6. 2. Dóczi gimn 9:45.8.

Az asztalitenisz bajnokságot befejezték. Végeredmeny: Ferfi egyes: 1. Görgei (Belváros III.) 2. Posta (Révai gimn.) 3. Nagy Jenő (Ref. Gimn.) 4. Lefkovics (Fazekas Mihály gimn. 5.) Nagy László (Belváros I.) 6. Sóniai (elváros III.) — Ferfi páros: 1. Nagy Jenő—Posta (Diákszövetség). 2. Görgei—Nagy László (Belváros I.) 3 Deák—Bihari (Diákszovetség).

Az ökölvivő bajnokságot tegnap estebonyolitották le a sporthivatal udvarán.

Ma délelőtt 9 órai kezdettel a dohánygyári pályán a labdarugóbajnokság döntőit játszák le.

Holnap, vasárnap délután a nagyerdei stadionban záróünnepélyt rendeznek.

A fiuknál atletikatorna, uszás, kézilabda és kosárlabda után kiértékelt pontverseny állása: 1. Ref. gimn. 90 pont, 2. Gyak. gimn. 72 pont 3. Fazekas gimn. 62 pont 4. Müszaki 58 pont 5. Révai 49 pont, 6 Kereskedelmi 32 p.

*

Az alapfoku labdarugó bajnokság végeredménye

Ifjuságiak:

Vámospércsi csoport

1.	Kertvárosi SzIT	4	13:4	8
2.	Vámospércsi EPOSz	4	9:6	6
3.	Ságvári Zászlós	4	9:1	4
4.	Téglakerti SzIT	4	2:8	2
5.	Vargakert I	4	3:17	—

Pallagi csoport

1.	D Lendület SzIT	5	14:5	10
2.	Gyermekváros	5	7:4	7
3.	Nyulasi SzIT	5	16:13	7
4.	Ref. Gimnázium	5	2:3	4
5.	MÁV Műhelyi SzIT	5	3:6	2
6.	Vargakert	5	1:12	—

Uttörők

Hajdudorogi csoport:

1.	B-ujvárosi Bocskai	4	8:3	8
2.	H-dorogi Vasvári	4	11:5	4
3.	Józsai Petőfi	4	5:11	4
4.	H-böszörm. Bocskai	4	6:8	2
5.	H.böször. Előtvös	4	2:5	2

*

A moszkvai Torpedó 1:0 arányban legyőzte a leningrádi Zenitet. A moszkvai Dinamó—VVSz bajnoki mérközést a moszkvai Dinamó nyerte 1:0 arányban. A moszkvai Dinamó jelenleg 34 ponttal a bajnokság élén áll.

Három súlyemelő csúcs a Szovjetunióban. Jakov Kucenko a Szovjetunió és Európa nehézsulyu súlyemelő bajnoka három uj csúcsot állitott fel. Nyomásban 142.5 kg-os teljesitményt ért el, lökésben 175 kg-os teljesitményével egy kilogrammal meghaladja saját csúcseredményét. Az összesitett versenyben 447.5 kg-ot ért el a kiváló bajnok s ezze öt kilóval szarnyalta túl saját csúcseredményét.

A Fások labdarugói ma délután 4 órára a Butorgyárban szakosztályi értekezleten jelenjenek meg. Intéző.

KIOSZ HIREK

Tetőfedő szakosztály szombaton 6 órakor fontos ügyben ülést tart.

Bádogos szakosztály ma 5 órakor munka kiosztás ügyben ülést tart.

A KIOSz sakkszakosztály VIII. 2-án 7 órakor fontos ügyben ülést tart. Minden tag megjelenése kötelező.

Felhivjuk a kisiparosok figyelmét, hogy vasarnap 6 órakor a KIOSz székházban Petőfi ünnepséget tartunk melyre minden iparos társunkat családjával együtt elvarjuk.

SZERVEZETI HIREK

Az összes jazz-zenészek (hivatásosak és egyesületiek is) sajat érdekükben folyó hó 31-én 11 órara a szakszervezet Varga u. 1. sz. alatti helyiségében tartandó megbeszelésre feltétlenül jelenjenek meg.

KISKERESKEDŐK EGYESÜLETE, MINT A KISOSz TAGJA KÖZLEMÉNYEI

A textilkiskereskedők szakosztálya héttőn, azaz augusztus elsején este 7 órakor a KISOSz disztermében igen fontos adóügyekben és egyéb ügyekben ülést tart. Kérjük minden szaktársnak saját érdekében való megjelenését.

Tüzelő és épitkezési anyag kereskedők adóközössége és szakosztálya 2-án este 6 órakor rendkivüli értekezletet tart a KIOSz kistermében. Minden tag feltétlen és pontos megjelenését kérjük.

SZINHÁZ, MOZI, MÜVESZET

* **Szombaton este fél 9 óra, kezdettel nagyoperett előadás a Csokonai Színházban.** Színre kerül Szenes Iván „Bocikám“ 3 felvonásos nagyoperettje Biliesi Tivadar és teljes fővárosi együttese felléptével. Jegyek a színház pénztáránál — rendes helyárak — már válthatók.

Anyakönyvi hirek

Születések. Üveges Mihály napszámos Bellegelő 542: János, Papai Sándor napszámos Bánk 56: János, Adamóczki Béla zenész örmester Erzsébet u. 37: András, Tóth János MÁV műhelymunkás Budai Nagy Antal u. 49: István, Rapsi József raktári munkás Kálmán u. 25: János, Feldmann Imre állatkereskedő Rákóczi u. 8: Anna, Klein Jenő zsibárus Széchenyi u. 63: László, Balló Ferenc cipészsegéd István út 27-b: Katalin, Bernáth Károly posta szakiparos Oláh Károly u. 37: Károly, Huszár Károly repülőoktató Gólya u. 13: Tamás, Borsa Sándor gépkocsivezető Akácfa u. 5: Sándor, Pintye Gábor kisbirtokos Bellegelő 13: Mária, Gombos Sándor vasbetonszerelő Apaffi u. 28: Mária. Majoros István órássegéd Hadházi u. 30: Ibolya, Kovács Ferenc gazd. alkalmazott Nagygszepes 47: Ferenc, Kiss Tibor börgyári tisztviselő Létai út 11: Mária.

Eljegyzések. Nagy István tisztviselő Diószegi út 12 és Eperjessy Éva Sipos u. 1. Ujszászi Emil mérnök Garai u. 25 és Sipos Zsófia Kossuth u. 53. Takács János tímársegéd Vörösmarthy u. 3 és Szabó Erzsébet Fülöp u. 33. Kiss Sándor MÁV géplakatos Ruyter u. 50 és Dadai Oláh Ilona Ruyter u. 12.

Halálozások. Németh Ferenc műszerész 25 éves, Bajcsy-Zsilinszky u. 35. Simon Ferencné Sándor Róza 55 éves, Rudolf u. 44. Ladányi István 12 hónapos Aradi u. 7. Özv. Vécsei Frigyesné Bökönyi Terézia 93 éves, Piac u. 59. Özv. Kudi Józsefné Vass Julia 71 éves, Létai u. 51.

— Mike Ferenc zenebohóc munkaközben meghalt. Népszerű tagja volt a magyar artistavilágnak Mike Ferenc, legjobb magyar zenebohóc és hangutánzó, a legnagyobb utazó cirkusz vezetője. Társulata a napokban befejezte váci szereplését s éjjel lebontották a cirkuszt. Munka közben Mike Ferenc összeesett és hirtelen meghalt.

ÜZLETI LEVÉLPAPIRT a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt.-tól Bajcsy Zsilinszky u. 1. szám.

HÁZASSÁG LEVELEZÉS (1)

KÉT Indokinában élő magyar fiu levelezni szeretne magyar lányokkal: Ludmann Lmre, Stanszky Sándor Indo China M. 58004, S.P. 71072 7 em Comp. T.E.D. 1—1463

BUTOR, SZŐNYEG (5)

LEGKÖNNYEBBEN kezelhető kétszemélyes rekamék hencserek fotelek olcsón kaphatók Majornál, Péterfia 26. 5—1332

EBÉDLŐASZTAL, hintaszék, szekrény, kis és nagy kredenc világos fából eladó, Csapó-utca 10., udvar 2. ajtó 5—1277

JÓMINŐSÉGŰ teleoldalu rekamék, hencserek szolid árban kaphatók Péterfia 56. 5—1395

BÚTOROZOTT szoba kiadó Simonyi ut 2. 16—1505

KISEBB perzsaszőnyegek és jégszekrény eladó Arany János u 2. földsz 1. 5—1537

GAZDASÁGI ESZKÖZ (7)

TISZTÁN kezelt boroshordót bérbe vennék „Hordó“ jeligére a kiadóhivatalban. vv.—7—1212

BOROS hodró eladó, Hatvan u. 57 7—1527

TERMÉNY ÉLELMISZER (8)

TISZTÁN kezelt ezerjó bor eladó, Kossuth u. 69 2 ajtó. 8—1531

ÁLLAT (9)

ELADÓ 3 darab 4 hónapos hergeschirei malac. Csapó u. 85. 9—1507

KÉT hathónapos három négyhónapos malac eladó. Kishegyesi ut 4 9—1499

TÖRZSKÖNYVEZETT félévés angalicák hizónak való keresztezett koca eladók Kossuth u. 63. 9—1509

ELVESZETT két darab 4 hónapos malac 28-án Széchenyi utcától az egyik mangalica, a másik angol Kérem a becsületes megtalálót értesiteni Széchenyi u. 24. alatt. 9—1529

FEJŐS tehén eladó, Rugonfalvi utca 15 9—1519

JÁRMŰ (12)

GOLYÓSCSAPÁGYAS sträfkocsit keresek jó gumikkal kölcsön augusztus, szept., okt, hónapra. Ajánlatot „Sträfkocsi“ jeligére a kiadóba kérek. vv 12—912

JÓ állapotban lévő 100-as, 125-ös motorkerékpárat meg vételre keres, Magasépitési NV. Fürdő u. 2. Felvilágositás: Németi 12—1526

ADÁS-VÉTEL, VEGYES (14)

KAZÁNLEMEZ gulyavályu, uj szekerek famunkaja, használt keményfagerendák kerekek és ráfok, öcska kocsi tengelyek féderek, falkötővasak jégszekrény, kutkagyló, öntöttvaeklozett eladók, Kossuth u. 63 14—1509

ÉPITÉSI ANYAG (10)

TÉGLA Cserépkályhák hihetetlen olcsó áron eladó. Szabolcsy parfümeria. Szemben a városházával 10—1497

ABLAK 70x110 cc ki be nyiló, használt üvegezve eladó Kut utca 29 10—1521

FENYŐDESZKÁKAT polcokat rőfösberendezéseket és vastagabb gerendákat vesznek. Kacsó Zoltán asztalos, Hatvan-utca 47 10—1458

FAGERENDÁK eladók Csapó u. 73 szám. 10—1530

UZLET AJÁNLAT (13)

SZŐRME bundákat, irhakabátokat, bekecseket, bőrkabátokat készitek, alakitok, javitok, Kőváry szücs Piac utca 67 emelet. 13—1523

LAKÁS, LAKÁSCSERE (15)

CSERÉPTETŐS épület eladó kétszobás lakásomat komfortosra elcserélném. Nagy, Bethlen u 1. 15—1532

BUTOROZOTT SZOBA (16)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szobát keresek fürdőszoba használattal központban vagy a nagyerdei városrészben Cim a kiadóban. vv. — 16—1817

KERESEK butorozott szobát Nagyerdőn nyari hónapokra Gyerek van jeligére. 16—1503

BÚTOROZOTT szoba fürdőszoba használattal központban férfinak kiadó — Cim a kiadóhivatalban 16—1436

BUTOROZOTT szobát azonnalra keresek egy magános ferfi részére, Debrecen, Monostor-utca 2 sz. v. v 16—K

KÜLÖNBEJÁRATU fürdőszobás butorozott szoba férfinak ellátással is kiadó. Piac u. 59 II lépcsőház II. em. 16—1522

HÁZ, VILLA (19)

BEKÖLTÖZHETŐ családi ház zat 8—12 ezerig vennék. Lázár fodrász Hajduszoboszló, Szilfakalja u. 49 19—1508

FÖLD, TELEK (20)

SIMONYI ut 5.a villatelek eladó. Érdeklődni Simonyi ut 5. 20—1457

ELVESZETT (24)

ELVESZTETTEM csütörtökön délután 3 órakor viharkabátomat Pesti és Honvéd utca sarkáig. Megtaláló jutalomban érzesül István ut 27.a. Toth. 24—1518

VEGYES (25)

„KATINKA üdülő“ Bükkszentkereszt 700 méter magasan kényelmes szobák, jó ellátás, olcsó árak. Telefon: 10 25—1492

MEGOLDJA problémáit Sergius grafologus. Fogadóreshető egész nap: Péterfia 29. 25—1460

KISGAZDAPART TISZANTULI NAPILAPJA

Főszerkesztő: BOLGAR ISTVAN

Felelős szerkesztő: PALFY JOZSEF

Felelős kiadó: SZIGETHY GYULA

Nyomja a TISZANTULI KONYV- és LAPKIADO RT

Muszaki igazgató: SZIGETHY KAROLY